

RANDKRANT

Maandblad over de Vlaamse Rand · september 2017 · jaar 21 · #06

FR · DE · EN

traductions
Übersetzungen
translations

In het spoor van de ijscoman

**Sluipverkeer
meten en mijden**

Peter Bary,
directeur museum M
**'Tastbare kunst
voor mensen van
vlees en bloed'**

**Gordelfestival:
honderd kilometer
in peloton**

+ AGENDA

Malcolm X
**Op zoek naar
de X-factor**

Rik De Wulf uit Dilbeek werd vorige maand door Fred Vanderlinden aangeduid om *deketing* voort te zetten.

Als een vis in het water

Na omzwervingen in onder meer Jette en Grimbergen woont Rik Dewulf nu al enkele jaren in Dilbeek. 'Al ben ik ook vaak in Alsemberg en Sint-Genesius-Rode te vinden. Eigenlijk ben ik een echte Brusselaar, geboren in hartje Molenbeek.' Was het een bewuste keuze om in de Rand te komen wonen? 'Nee, het toeval heeft zijn rol gespeeld en de liefde die ik hier heb gevonden. De leuze die zegt dat een *Brusseleir* verhuist wanneer zijn behangpapier versleten is, dat gevoel heb ik niet meer. Ik denk dat ik mijn plekje heb gevonden.'

MENSEN MAKEN HET VERSCHIL

'Het leuke aan de Rand vind ik vooral de mensen rondom mij. Ik voelde mij meteen welkom. Uiteraard moet je dat deels zelf doen – buitenkomen en mensen opzoeken – maar dat ging vlot. Een barbecue bij vrienden, een babbeltje met de burens, ik vind dat belangrijk. Bovendien hebben de inwoners van de Rand een typische, leuke humor en valt er hier veel te ontdekken.' Ook in zijn werk zoekt Dewulf graag de mensen op. 'Ik ben tekenaar en auteur sinds 1984, eerst striptekenaar en sinds 2008 richt ik mij vooral op kinderboeken. Ook op dat vlak werk ik graag samen met andere mensen. Zo illustreerde ik het *Het Bloebelletjesbos*, een verhaal van Ruth Brillens over de boshyacinten in het Hallerbos. Het Kamishibai-miniverteltheater met bijbehorende tekeningen kon door alle scholen in de Rand gratis worden aangevraagd.'

Verder tekende hij flyers, posters en schreef hij mee aan een Sinterklaastoneelstuk. 'Bijna altijd met andere mensen. De ene dag vind ik wat ik schrijf en teken goed, daags nadien begin ik te twijfelen. Ik heb dan graag

een klankbord die zegt dat het goed is. Of die op tijd zegt dat het anders moet. Eén plus één is drie, dat is mijn motto.' Een motto dat hem succes oplevert, want Dewulf zijn werk is bekend tot ver buiten de landsgrenzen. De avonturen van de vrolijke kip Lotta, waarvoor hij de scenario's schrijft en Diane Put tekent, werden zelfs in het Chinees en Koreaans vertaald.

INSPIRATIE

Belangrijk voor een creatieveling: de Rand inspireert Dewulf. 'Ik vertel vaak al lachend dat ik, gewezen stadsmens, het op mijn zenuwen krijg van het ochtendlijke gekweel van de vogels, maar eigenlijk voedt de Rand mijn creativiteit. De warme mensen, de inspanningen van verenigingen om het gemeenschapsleven levendig te houden, de natuur. Vooral de heuvelachtige streek rond Alsemberg, Beersel, Sint-Genesius-Rode vind ik een van de prachtigste stukjes Vlaamse Rand. Je kan er een wandeling van twee uur maken zonder iemand tegen te komen.'

Waarom de Rand zo aantrekt? 'Moeilijk te verklaren. Misschien moet ik opnieuw naar de stad om het unieke van deze regio onder woorden te kunnen brengen, al zal ik dat niet snel doen. Ik voel me hier als een vis in het water. Ken je dat gevoel waarbij alle puzzelstukjes in elkaar vallen?'

'Minpunten tegenover de grootstad? Dat je je boodschappen niet te voet kan doen. Hier moet je vaak de auto in. En ook om het eeuwige communautaire gekibbel kunnen we niet heen. Dat leidt toch af en toe tot immobilisme in de regio. Zonde van de energie.'

TEKST Jens De Smet • FOTO Filip Claessens

AGENDA

SEPTEMBER
2017

ABONNEMENT 15 € voor wie in de Rand woont, 20 € voor wie buiten de regio woont (9 nrs/jaar). • Rekeningnr. IBAN BE 58 0910 2113 1679

VERDELING RandKrant september wordt bus-aan-bus verdeeld in Grimbergen, Vilvoorde, Machelen, Zaventem, Kraainem, Wezembeek-Oppem, Tervuren, Overijse en Hoeilaart.

04
26

10
14

INHOUD

04

10

18

06 VANASSETOTZAVENTEM

09 MIJNPLEK

13 FRANKACHTERNA

14 OPVERKENNING

15 MIJNGEDACHT

16 MIDDENIN

19 WIEKWEEKTDAT

22 INTERVIEW

26 BOUWWERK

32 GEMENGDEGEVOELENS

Sluipverkeer meten en mijden

Negentien gemeenten in de Vlaamse Rand brengen de verkeersstromen op hun grondgebied in kaart. Bedoeling? Sluipverkeer opsporen en vermijden. Door slimme camera's in te zetten, lokaal verkeer in te richten, opritten van de ring heraan te leggen of te sluiten.

EN

'Kunst voor mensen van vlees en bloed'

'Ik haal zuurstof uit de ontmoetingen met het publiek', zegt Peter Bary, directeur van museum M in Leuven. Een van de speerpunten van het vernieuwde museum is de blik van de bezoeker. Het museum wil aantonen dat iedereen zijn eigen unieke *kijk-DNA* heeft.

DE

Grote verschillen in kansarmoede

Het aantal kinderen dat in kansarmoede opgroeit, is in drie jaar tijd fors toegenomen in Wemmel, Vilvoorde, Zaventem, Machelen en Grimbergen. De Rand mag dan een rijke regio zijn, de hoge inkomens verhullen de armoede, al zijn er grote verschillen tussen de gemeenten.

COLOFON RandKrant verschijnt maandelijks (niet in januari, juli en augustus) op 98.000 exemplaren. Het is een uitgave van de Vlaamse Gemeenschap en de provincie Vlaams-Brabant. • **Realisatie** vzw 'de Rand' • **Hoofdredacteur** Geert Selleslach • **Eindredacteur** Ingrid Laporte • **Fotografie** Filip Claessens en David Legréve • **Redacteuren** Michaël Bellon, Mirek Cerny, Bart Claes, Tina Deneyer,

Jens De Smet, Tine De Wilde, Herman Dierickx, Nathalie Dirix, Guido Fonteyn, Patrick Gijsels, Karla Goetvinck, Gerard Hautekeur, Joris Herpol, Joris Hintjens, Tine Maenhout, Ines Minten, Tom Serkeyn, Wim Troch, Fatima Ualgasi, Sofie Vandenbergh, Luc Vanheerentals, Lene Van Langenhove en Dirk Volckaerts • **Website** Laurens Vansteelandt **Redactieadres** Kaasmarkt 75, 1780 Wemmel,

tel 02 767 57 89, e-mail randkrant@derand.be, website www.randkrant.be • **Verantwoordelijke uitgever** Eddy Frans, Agentschap 'de Rand', Witherendreef 1, 3090 Overijse • **Vormgeving** Jansen & Janssen Creative Content, Gent • **Druk** Corelio, Erpe-Mere • RandKrant wordt gedrukt op FSC(r)-gecertificeerd papier – licentienummer: FSC-C004762

Gemeenten brengen verkeersstromen in kaart

Sluipverkeer meten

Aan de hand van de gegevens van ingebouwde gps-systemen in auto's en smartphones brengen 19 gemeenten in de Vlaamse Rand de verkeersstromen op hun grondgebied in kaart. Bedoeling? Sluipverkeer opsporen en vermijden.

TEKST Bart Claes • FOTO Filip Claessens

Het project gaat op 1 september 2017 van start en loopt een jaar. De gegevens helpen de Vlaamse administratie om de herinrichtingsplannen van de Ring (Ro) op punt te zetten en de verkeersdruk in de filegevoelige regio te verlichten. De Werkvennootschap – de organisatie van de Vlaamse overheid die werkt aan mobiliteitsoplossingen – tekent naarstig voort aan de herinrichting van de Ro en start daarover dit najaar een dialoog met omwonenden en bedrijven. De herinrichting spreidt zich uit over twintig kilometer, van de aansluiting met de E40 richting kust tot de aansluiting met de E40 richting Leuven. Wie elke werkdag de Ro op moet, kent de problematiek. Vooral tijdens de spitsmomenten is het er lang aanschrijven. Het verkeer zoekt dan alternatieven en dat zorgt voor druk en sluipverkeer in de woonkernen van Grimbergen tot Zaventem. Maar objectieve cijfers bestaan daar niet over. Nog niet. Sinds 1 september kunnen 19 gemeenten in de Vlaamse Rand de verkeersstromen en het sluipverkeer via een webtool opvragen en analyseren.

VERKEERSSTROMEN ANALYSEREN

De Vlaamse regering gunde dit project aan Be-Mobile dat aan de hand van Floating Car Data het verkeer monitort. Floating Car Data zijn anonieme gegevens die afkomstig zijn uit gps-toestellen, smartphones en fletssystemen in wagens. De negentien gemeenten zijn: Dilbeek, Asse, Wemmel, Merchtem, Opwijk, Meise, Grimbergen, Zemst, Vilvoorde, Steenokkerzeel, Machelen, Zaventem, Kortenberg, Kraainem, Wezembeek-Oppeem, Tervuren, Huldenberg, Overijse en Hoeilaart. Zij zijn niet lukraak gekozen, ze bevinden zich in het meest drukke en filegevoelige gebied van de Vlaamse Rand.

Hoe werkt het? Ben Weyts (N-VA), Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Vlaamse Rand: 'De betrokken gemeentebesturen kunnen op hun eigen grondgebied, en tot vijf kilometer daarbuiten, verkeersanalyses uitvoeren, zoals analyses over sluipverkeer, herkomst en bestemming van het autoverkeer per aangeduide locatie. Ze kunnen reistijden opzoeken voor verkeerstrajecten en de bezettingsgraden van wegen nakijken. Elk gemeentebestuur kan met de hulp van een webtool zelf aan de slag. Ze krijgen daarbij begeleiding van het departement Mobiliteit en Openbare Werken (MOW) van de Vlaamse overheid. De Werkvennootschap is ook betrokken en maakt van de data gebruik

en mijden

bij de herinrichtingsplannen van de Ring.' De negentien betrokken gemeentebesturen kunnen de webtool en de gegevens van de Floating Car Data een jaar lang gebruiken. Op 1 september 2018 wordt het project afgerond.

Jaak Boon, provinciaal mobiliteitscoördinator van het departement MOW: 'De bedoeling is dat we in kaart brengen hoe de verkeersstromen op het hoofdwegenet en het onderliggende wegennet vandaag verlopen. Samen met de gemeentebesturen bekijken we waar er ongewenst sluipverkeer zou zijn en brengen dat 'vermoeden' objectief in kaart. We helpen zoeken naar oplossingen die al meteen verlichting kunnen brengen. Sommige oplossingen zullen echter moeten wachten tot na de herinrichting van de Ro.'

SLUIPVERKEER AAN BANDEN

Met de resultaten van de analyses kunnen de gemeentebesturen aan het werk. Het departement MOW helpt hen bij het uitdokteren van gepaste maatregelen. 'De weginfrastructuur aanpassen bijvoorbeeld, zodat doorgaand of zwaar verkeer wordt afgeremd', zegt Boon. 'Of slimme maatregelen zoals het inzetten van ANPR-camera's (Automatic Number Plate Recognition), waardoor alleen vrachtwagens of personenwagens die een lokale bestemming hebben door mogen rijden. In het geval van de Ring kunnen we de heraanleg van de opritten bekijken en kan zelfs het sluiten of verplaatsen van een bestaande oprit worden overwogen. De gegevens van de Floating Car Data zorgen voor objectieve cijfers die dergelijke beslissingen onderbouwen.'

TESTCASE VELTEM

Als testcase analyseerde het departement MOW, samen met de gemeente Herent, het sluipverkeer tussen de N26 (Leuven-Mechelen) en de N2 (Leuven-Brussel). Het verkeer volgde een route door het centrum van Veltem – Stationsstraat, Dorpsplein, Lodewijk van Veltemstraat – en zorgde daar voor hinder. 'Vooral voor de schoolpoort in het centrum van Veltem zorgde het drukke sluipverkeer voor problemen', zegt Maarten Forceville (CD&V), schepen van Mobiliteit in Herent.

Als maatregel werd er in het dorp eenrichtingsverkeer ingevoerd. De gps-gegevens werden nadien opnieuw geanalyseerd. Wat bleek? Na de ingreep ontweek het verkeer het centrum en reed via de Graafschaplaan van en naar de N2. 'Met de hulp van de Floating Car

Data kon worden aangetoond dat de maatregel een positief effect had op het weren van sluipverkeer. Niet enkel in Veltem zelf, maar ook richting Erps-Kwerps en Kortenberg', stelt mobiliteitscoördinator Boon vast.

PARALLELRIBANEN

De analyses van het sluipverkeer kadert in een totaalinvesteringsplan van liefst twee miljard euro waarmee minister Weyts de verkeersknoop in de regio wil ontwarren. De grootste brok daarvan gaat naar de herinrichting van de Ro. Over een afstand van 20 kilometer krijgt de Ring parallelrijbanen voor het plaatselijke verkeer. Zo wordt komaf gemaakt met de gevaarlijke weefbewegingen, veroorzaakt door de op- en afrittencomplexen die er gemiddeld om de 500 meter zijn. 'Als de automobilisten die de Ring op- of afrijden niet meer tussen het doorgaande verkeer hoeven te rijden, krijg je een rustiger wegbeeld en minder ongevallen', stelt Weyts. Een vlotter verkeer ook, en dus minder sluipverkeer in de woonkernen.

De verbreding van de Ring en de heraanleg van de op- en afrittencomplexen zal onteigeningen met zich meebrengen. De eigenaars van terreinen en huizen worden daarvan persoonlijk op de hoogte gebracht. De werken starten in 2019. Een verdere timing is er nog niet. Die kan pas opgesteld worden als de aannemer gekend is. Op basis van het voorontwerp is er wel een eerste inschatting gemaakt van de uitvoeringstermijn: de werken in de zone Wemmel, Vilvoorde en Zaventem zullen respectievelijk vier, twee, en vier jaar duren.

DE RING SCHUIFT OP

Ter hoogte van het Laarbeekbos in Jette schuift de Ring op naar het noorden (het stuk tussen

Strombeek-Bever en Groot-Bijgaarden). Het bos blijft intact en er komt een ecoduct voor mensen en dieren. Ecorasters moeten vermijden dat de dieren op andere plaatsen de Ring oversteken. Het Laarbeekbos is het grootste bosgebied ten noorden van Brussel, met een oppervlakte van 34 hectare. Wat ook al vastligt, is dat de buitenring tussen Strombeek-Bever en Jette – net voorbij de op- en afrit naar de A12 – tien meter wordt verlaagd. De helling zorgt er vandaag voor een extra vertragingseffect, wat files in de hand werkt.

FIETS EN TRAM

De Vlaamse overheid investeert ook fors in de alternatieven voor de auto. Concreet komen er ongeveer 40 kilometer nieuwe fietswegen en 60 kilometer nieuwe tramlijnen in de regio rond Brussel. De drie tram(bus)lijnen van het Brabantnet zouden na 2020 elke dag 20.000 auto's uit de file moeten halen. Het gaat om een sneltram van Willebroek naar Brussel langs de A12, een ringtrambus van Brussels Airport over Vilvoorde naar Jette, en een luchthaventram van Brussel-Noord naar Brussels Airport. De nieuwe lijnen sluiten aan op de bestaande buslijnen en treinen, en op het net van de MIVB. 'De uiteindelijke bedoeling van alle investeringen is om een vlotter verkeer te krijgen en ook om het sluipverkeer in de Vlaamse Rand terug te dringen, omdat er genoeg andere en betere alternatieven zijn', zegt de minister.

i Benieuwd naar hoe de Ring er zal uitzien? Volg het project op www.werkenaanandering.be. Dit najaar begint de dialoog met de omwonenden en bedrijven om het ontwerp te verfijnen en worden de nodige gronden aangekocht. De herinrichting van de Ring gaat in 2019 van start.

EN

IDENTIFYING AND PREVENTING RAT-RUNNING

Traffic flows within 19 Flemish Rand municipalities are being assessed in the light of information gleaned from in-car GPS systems or smartphones, with a view to identifying and preventing overflow traffic. Jaak Boon, Provincial Mobility Coordinator from the Flemish Authorities' Mobility and Public Works department: 'We are making a review of present-day traffic flows

on the main road network and secondary roads. Working together with the local authorities we are seeking to make an objective assessment of the level of unwelcome cut-through traffic. We are helping to look for solutions for immediately relieving the pressure. However, some solutions cannot be applied until the Brussels Ring Road re-development programme has been completed.'

Kunst in lege huizen

ASSE Nog tot 24 september loopt *Van Stof tot Asse*, de tiende internationale triënnale voor actuele kunst. Op tien locaties in Asse stellen evenveel kunstenaars tentoon. *Van Stof tot Asse* is een grensverleggend en gratis evenement van galerie De Ziener i.s.m. de gemeente Asse en met de steun van de provincie Vlaams-Brabant. In 1990 bedacht Jan De Smedt van galerie De Ziener met *Van Stof tot Asse* een nieuw en radicaal concept. Leegstaande panden in Asse die wachten op een nieuwe bestemming of de sloop werden tijdelijke tentoonstellingsruimten voor actuele kunst. Daarmee wilde Jan De Smedt een statement maken: hedendaagse kunst heeft geen museum, daarom is het ook hedendaagse kunst. De leegstand, de speelbal van speculanten in een uit zijn voegen barstend dorp, bleek een geschenk om kunst in onder te brengen. De kunstenaars die er te gast waren, werkten ter plekke of inspireerden zich op die

locaties die ze transformeerden in plaatsen voor artistieke verstillings, mijmering of waar je een spreekwoordelijke klap in het gezicht kreeg. Ondertussen is *Van Stof tot Asse* toe aan zijn tiende editie. - TS

TOT 24 SEP Van Stof tot Asse

Asse, verschillende locaties,
www.vanstoftotasse.be,
www.deziener.be

i Het tentoonstellingsparcours loopt dit jaar langs zeven leegstaande panden, de kapel van het Oud Gasthuis, Cultuurcentrum Asse en galerie De Ziener. Je kan er werk bekijken van René Heyvaert, Raoul De Keyser, Bernd Lohaus, Mario De Brabandere, Ane Vester, Francis Denys, Jo De Smedt, Yannick Ganseman, Niek Hendrix en Sindy. *Van Stof tot Asse* is toegankelijk op zaterdag en zondag, telkens van 14.30 tot 18.30 uur.

Politieke impasse

DILBEEK De politieke impasse in Dilbeek bereikte op een turbulente gemeenteraad net voor de zomervakantie een hoogtepunt. Tientallen Vlamingen protesteerden er tegen de samenwerking tussen oppositiepartij Open VLD en het Union des Francophones (UF). Sinds de overstap van Jos Crabbe van CD&V naar Open VLD hebben beide fracties de meerderheid van Groen-SP.A, CD&V/DNA! en N-VA op verschillende agenda-punten gebroken, waaronder de belastingverlaging. Enkele NV-A-raadsleden overhandigden uit onvrede een Vlaamse Leeuw aan de Open VLD-fractie. Dat was niet naar de zin van raadslid Jef Valkeniers (Open VLD) die de vlag naar het gezicht van burgemeester Willy Segers (N-VA) gooide. Raadslid Cedric Dujardin (Groen-SP.A) zei het gevoel te hebben in een kleutertuin te zijn beland. Burgemeester Willy Segers (N-VA): 'We hebben Open VLD meerdere keren de hand gereikt om over pijnpunten te overleggen en beslissingen te nemen in belang van alle Dilbekenaren, maar Open VLD gaat daar niet op in en sloot een akkoord met het Franstalige UF. Dat is ongezien.' Oppositieleider Luc Deleu (Open VLD) zegt dat er geen tegenprestaties of beloften met het UF zijn gemaakt en dat beide fracties een eigen koers varen. 'Voor ons is de belastingverlaging essentieel. Dat van die vlaggen in de gemeenteraad is een toffe show, maar wij hebben deze legislatuur over Vlaams beleid nog maar weinig punten gezien omdat de meerderheid het er onderling niet over eens is. Zo verwezenlijkt N-VA weinig of niets voor de Vlaamse Dilbekenaren.' Tijdens de gemeenteraad ging het bekechten voort. - JH

Regio rond Zoniënwood herwaarderen

VLAAMSE RAND De provincie Vlaams-Brabant, de Vlaamse overheid, het Regionaal Landschap Dijleland en de gemeenten Overijse, Hoeilaart, Sint-Genesius-Rode startten het strategische project Horizon+ op. Gedeputeerde voor Ruimtelijke Ordening Ann Schevenels (Open VLD): 'De bedoeling is dat de regio van het Zoniënwood zich zal manifesteren als een keurmerk voor bezoekers en investeerders, maar evengoed als een gebied waar het goed wonen en recreëren is, dichtbij een versterkt majestueus woud. Gedurende drie jaar gaan alle partners van Horizon+ intens samenwerken aan de versterking van de verbinding tussen de open ruimte van het Zoniënwood en de omliggende woon- en leefgebieden. We gaan de toeristisch-recreatieve onthaalpoorten in de verschillende Zoniënwood-gemeenten uitbouwen, het medegebruik van het woud stroomlijnen, groene verbindingen realiseren en de dorpskernen versterken. Concrete voorbeelden hiervan zijn de realisatie van een bezoekersonthaal en de restauratie van de voormalige priorijkerk in Groenendaal, de uitwerking van de toeristisch-recreatieve poort met een speelbos in Jezus-Eik en de uitbouw van de onthaalpoort Middenhut in Sint-Genesius-Rode.' Het strategisch project Horizon+ moet ook bruggen bouwen naar het Waalse en Brusselse Gewest, want een algemeen beleid voor de regio van het Zoniënwood kan niet stoppen aan een gewestgrens. Horizon+ spiegelt zich voor de uitwerking aan andere grote natuurparken in binnen- en buitenland. - JH

Ja, het kan anders

VLAAMSE RAND Voor zijn boek *Van cohousing tot volkstuin. De opmars van een andere economie* maakte Rand-Krant-medewerker Gerard Hautekeur zijn eigen particuliere reis door Vlaanderen op zoek naar allerlei initiatieven in de sociale of 'andere' economie, op het vlak van huisvesting, duurzame voeding, werk, welzijn en energie. Hij hield ook halt op een aantal plaatsen in de Vlaamse Rand, waarover hij tussen 2014 en 2016 in RandKrant al verslag uitbracht in zijn artikelenreeksen over sociale economie en de kracht van coöperaties. Hautekeur stelt de terechte vraag of onze economie niet meer moet zijn dan winst maken. Moet de economie niet de samenleving dienen en niet andersom? Hij stelt ook een tweede, moeilijkere vraag: komen kwetsbare groepen voldoende aan de bak in onze sociale economie? En hoe kan je ze erbij betrekken? In tijden van hoge werkdruk, een delicaat werkleefritme, onvoldoende mogelijkheden voor mensen met minder kansen, het terugschroeven van gemeenschappelijke voorzieningen en uitkeringen en een ieder voor zich mentaliteit lijkt het erop dat de mensen het zelf zullen moeten uitzoeken. Een soort van solidaire doe-het-zelvers moeten worden. De auteur vindt dat de overheid een cruciale rol moet blijven behouden, maar ziet ook een belangrijke rol weggelegd voor middenveldorganisaties en zijn eigen Samenlevingsopbouw, waar hij tot voor kort werkte. Na zijn 'verkenning', zoals hij het zelf noemt, zegt hij verrast te zijn van de vele concrete, inspirerende initiatieven in de sociale economie, die succes kennen omdat ze niet de financiële maar de maatschappelijke winst voorop stellen. Het boek doet denken aan die fantastische film *Demain*, waarin een aantal jonge mensen over heel de wereld op zoek gaan naar alternatieven voor onze economisch verwoestende ratrace die mens en omgeving stukmaakt. Hautekeur heeft zijn eigen, kleine *Demain* geschreven, versie Vlaanderen. Het is een noodzakelijk boek. •cs

 Het boek *Van cohousing tot volkstuin. De opmars van een andere economie* van Gerard Hautekeur werd uitgegeven bij Epo en kost 22,50 euro.

Vier verdiepingen is maximum

ZAVENTEM Het schepencollege van Zaventem wil de bouw van nieuwe appartementsgebouwen een halt toeroepen. In bepaalde zones in de dorpscentra (Zaventem-centrum, Sint-Stevens-Woluwe, Sterrebeek en Nossegem), waar vandaag al appartementsgebouwen staan, kunnen wel nog nieuwe appartementsblokken komen, maar het aantal verdiepingen wordt er beperkt tot vier. Zaventem wil zo de resterende open en groene ruimte maximaal vrijwaren.

'Het aantal inwoners in Zaventem is de laatste jaren enorm gegroeid en de vraag naar woongelegenheden is dan ook groot', zegt schepen van Ruimtelijke Ordening en Woonbeleid Bart Dewandeleer (CD&V). 'Tegelijk willen we de bestaande open ruimte vrijwaren en inzetten op meer kwalitatieve appartementen in zones waar die nog wel toegelaten zijn. Dat doen we onder andere door in de dorpskernen het aantal bouwlagen te beperken tot vier. Om de handelskernen in die dorpskernen te versterken, worden appartementen toegelaten in combinatie met handel en horeca.' Eén derde van de woongelegenheden in Zaventem is een appartement. De druk op de gemeente en de open ruimte is dus groot. 'Appartementsgebouwen kunnen nog in de omschreven zones die beperkt zijn tot de dorpskernen, buiten die zones wordt de open ruimte gevrijwaard. Bestaande appartementen die zich buiten de zone bevinden, kunnen wel blijven staan.' In september buigt de gemeenteraad zich over de bouwverordening van het schepencollege. Als de raad die goedkeurt, is de verordening effectief van kracht. •jh

De parochiezaal van Koningslo wordt gerenoveerd. Kostprijs: 400.000 euro. • De eerste elektrische laadpaal voor wagens op openbaar domein in **Dilbeek** staat op de parking van Cultuurcentrum Westrand. De gemeente wil tegen 2020 tien openbare laadpalen ter beschikking hebben. • Bij de gemeentediensten van **Dilbeek** zal je vanaf 2018 enkel nog elektronisch kunnen betalen. • Het provinciedomein van **Huizingen** kreeg dit jaar al 185.000 bezoekers over de vloer, of 20.000 meer dan vorig jaar. • De grote rioleringswerken in het centrum van **Ruisbroek** gaan een nieuwe fase in: er wordt een rotonde aangelegd aan de kerk en er staan grote werken op stapel in de Paul Gilsonlaan. In de lente van 2018 moeten alles klaar zijn. • In Vlaams-Brabant staan zo'n 1.500 handelspanden leeg, zo blijkt uit cijfers van de provincie. • De parochiekerk Ten Broek in **Sint-Genesius-Rode** sluit de deuren, waardoor Nederlandstalige Rodenaren nog terecht kunnen in één kerk. • Tussen september en december 2017 legt het Agentschap Wegen en Verkeer (AWV) aparte fietspaden aan op de Humaniteitslaan in **Drogenbos**. • Voortaan zijn er op het jaagpad langs het kanaal Brussel-Charleroi ook snelle elektrische fietsen toegelaten. • Op het ecoduct aan de Ring in **Hoeilaart** zal je binnenkort een graffitikunstwerk van dieren van de artiest DZIA kunnen bewonderen. • Inge Lenseclaes (OV2002-N-VA-CD&V) legde de eed af als burgemeester van **Overijse**. • In Imde zijn drie voormalige VRT-zendmasten, waarvan de hoogste 165 meter, die sinds 2012 in onbruik waren, neergehaald en opgeruimd. • De Plantentuin van **Meise** lokte vorig jaar 131.995 bezoekers. Een record en de eerste stap

in het toeristisch businessplan om tegen 2024 250.000 bezoekers te halen. • **Zaventem** start volgend jaar met de bouw van een nieuw politiecommissariaat met schietstand. • Het AZ Jan Portaels in **Vilvoorde** wil toetreden tot een netwerk van regionale ziekenhuizen. Het stadsbestuur ziet liever een samenwerking met het UZ Brussel. • **Vilvoorde** wil zijn erkenning als centrumstad afdwingen en stapt daarvoor naar het Grondwettelijk Hof. • De best beschermde delen van het Zoniënwoud worden ingeschreven op de Werelderfgoedlijst, als onderdeel van 78 uitzonderlijke beukenwouden in 12 Europese landen. • De Franstalige Valerie Geurickx legde de eed af als burgemeester van **Linkebeek**. Hierdoor krijgt de gemeente na tien jaar terug een echte en geen waarnemende burgemeester. • Na de herschikking eind dit jaar zal het vrederegerecht in **Wolvertem** bevoegd worden voor het kanton **Meise** waaronder de gemeenten Londerzeel, **Wemmel**, **Meise**, Kapelle-op-den-Bos en **Grimbergen** vallen. **Merchtem** zal onder het kanton Asse vallen. • Het gemeentebestuur van **Grimbergen** heeft groen licht gegeven voor de bouw van een ondergrondse parking in het centrum van **Strombeek-Bever**. • Sinds 2011 hebben 35 ambassadeurs een cursus Nederlands gevolgd via de vzw De Warande in Brussel. • **Sint-Genesius-Rode**, **Wezembeek-Oppeem**, **Drogenbos** en **Linkebeek** gaan in beroep bij de Raad van State tegen de vernietiging door Vlaams minister Homans (N-VA) om een taalregister aan te leggen. • In het kader van lawaaioverlast van Brussels Airport gaat het gemeentebestuur van **Machelen** zelf geluidsisolatie-normen voor woningen opleggen. • Intercommunales Haviland en EcoWerk zullen hun huishoudelijk afval voortaan via het water vervoeren naar de verbrandingsoven in Doel. Dat spaart jaarlijks zo'n 2.400 vrachtwagens uit. • Vlaams-Brabant noteerde in de eerste vier maanden van 2017 575.960 overnachtingen. Dat zijn er 6% meer in vergelijking met 2016. • **Grimbergen** wil een nieuwe KMO-zone realiseren naast de Colruyt aan de Wolvertemsesteenweg. • In 2020 zullen vier transitparkings aan de rand van het Brussels Gewest (Anderlecht, **Kraainem**, Ukkel en Laken) een feit zijn. Ze zijn goed voor 5.000 parkeerplaatsen. • In **Vilvoorde** zal de ontwijde Heilig Hart-kerk vanaf september dienst doen als schoolrefter voor de aangrenzende Heilig Hart-school. • JH

Die oude fabrieken

ZENNEVALLEI Met het project *Fabrieksuren* kijken de Erfgoedcel Zennevallei-Pajottenland en de gemeenten Beersel, Drogenbos, Halle en Sint-Pieters-Leeuw terug naar de industrialisatie van de Zennevallei. Koen Demarsin van de Erfgoedcel: 'Rond 1880 draaide de industrialisatie op volle toeren. Door de nabijheid van toegangswegen, het kanaal en grootstad Brussel, en het aanbod van goedkope arbeidskrachten vestigden tal van grote ondernemers zich in de Zennevallei. Er kwamen grote industriële complexen en nieuwe arbeiderswijken. Deze bedrijven stelden honderden werknemers tewerk en drukten tientallen jaren hun stempel op het dorpsleven.' Na de Tweede Wereldoorlog kwam er een eind aan de bloeiperiode van de meeste ondernemingen. 'Velen gingen failliet of werden in grotere concerns opgenomen. Oude industriële gebouwen kwamen leeg te staan, sommigen kregen een nieuwe bestemming als bedrijvencentrum of wooncomplex. Dat brengen we allemaal in beeld. Vier getuigen, waarvan enkele ex-werknemers uit de fabrieken, vertellen in september hun verhaal op Ringtv.' • JH

i De expo *Fabrieksuren, industrie in de Zennevallei* kan je bezoeken in de Papierfabriek De Meurs in Huizingen (2 en 3/9), Museum Den Ast in Halle (10 tot 20/9), Onze-Lieve-Vrouw en Jan Ruusbroeckerck in Ruisbroek (23, 24 en 30/9 en 1/10) en het FeliXart Museum in Drogenbos (7 tot 22/10). Er wordt ook een boek samengesteld en een aantal randactiviteiten georganiseerd. www.industriezenne.be

Dialogo over uitbreiding luchthaven

ZAVENTEM Meer dan 230 mensen stelden zich tijdens een informatiesessie kandidaat om deel te nemen aan Forum 2040, het dialoogplatform dat Brussels Airport Company (BAC) eind augustus opricht. Een onafhankelijke jury zal uiteindelijk 80 mensen kiezen om eraan deel te nemen. In het Forum 2040 moeten omwonenden, actiegroepen, bedrijven, experts en lokale besturen vertegenwoordigd zijn. 'BAC wil de luchthaven voorbereiden op de toekomst', zo klinkt het in een persbericht van de Luchthavenuitbater. 'De luchtvaartsector staat voor belangrijke ontwikkelingen: een groei van het aantal passagiers en vracht, een geluidsefficiëntere vloot van vliegtuigen en capaciteitsproblemen in sommige luchthavens. In Europa zijn de groeimogelijkheden het grootst voor middelgrote vlieghavens als Brussels Airport. Wij willen deze kansen om te groeien grijpen om zo jobs en welvaart in ons land te creëren.' BAC wil daarvoor ook de baaninfrastructuur op Zaventem aanpassen en wil twee nieuwe pieren en een nieuw bedrijvencomplex bouwen. Burgemeester Marleen Mertens (CD&V) van Grimbergen maakt deel uit van het forum. 'Ik pleit al jaren voor een eerlijke spreiding van de vluchten en zal dat ook in het forum doen.' Bij de aanvang van de informatiesessie hielden acht leden van het Burgerforum, dat bewoners uit Kortenberg, Zaventem en Steenokkerzeel en lokale Natuurpuntafdelingen vertegenwoordigt, een protestactie. De actievoerders bestempelen het Forum 2040 als een vorm van 'nepinspraak', onder meer omdat alle deelnemers een vertrouwelijkheidsclausule moeten ondertekenen, waardoor ze niets mogen zeggen van wat er is besproken. • JH

Secundaire afdeling in Inkendaal

SINT-PIETERS-LEEUEW Naast het revalidatieziekenhuis Inkendaal met 178 bedden in Vlezenbeek (Sint-Pieters-Leeuw) is ook een ziekenhuisschool gelegen. Daar krijgen zo'n 80 kinderen naast revalidatie en zorg ook basisonderwijs. Nu breidt de school uit met een secundaire afdeling, zodat jongeren ouder dan 12 jaar vanaf september in het revalidatieziekenhuis Inkendaal hun revalidatie kunnen combineren met naar school gaan. Algemeen directeur Sofie Blancquaert: 'Tot nu toe beperkte het aanbod zich tot kleuters en lagere schoolkinderen. Dankzij een samenwerking met de secundaire Cardijnsschool uit Brussel kan Inkendaal vanaf september ook aangepast onderwijs aanbieden aan jongeren ouder dan 12 jaar, die al dan niet voor hun revalidatie aan het ziekenhuis verbonden zijn. Tot nu toe was de combinatie van revalidatie en onderwijs op het niveau van het secundair onderwijs onmogelijk, maar recent kregen we van de Vlaamse minister van Onderwijs Crevits een erkenning om dat aanbod uit te breiden.' Afgelopen schooljaar had de ziekenhuisschool als proef al een klas secundair onderwijs. 'In september kunnen we starten met een tweede secundaire klas. Het gaat om vijftien leerlingen. Voor deze jongeren is dit belangrijk. Zo kunnen ze beter werken aan hun rol in de maatschappij na hun revalidatie.' De secundaire afdeling wordt een buso-school van wat in het jargon een school 'type vijf' wordt genoemd of voor kinderen die zijn opgenomen in een ziekenhuis of preventorium. » JH

 www.inkendaal.be

50° 53' 07" N
4° 30' 10" E

Het Speelbos in Nossegem. Een stukje natuur aan de rand van de luchthaven. Naast het fluiten van de meesjes hoor je er het geluid van vliegtuigen. Het is de plek waar Jean-Marie Hernalsteen graag naartoe trekt.

TEKST Nathalie Dirix • FOTO Filip Claessens

Het is een dagelijkse gewoonte. Nog voor het ontbijt vertrek ik met honden Brenda en Bas naar het Speelbos. Het beste moment van de dag, voor mij en voor onze labradors. Mocht ik dat niet meer kunnen, ik zou ongelukkig worden.'

WAAR VOGELS EN MENSEN SAMENKOMEN

Het Speelbos in Nossegem is een plek vol verrassingen. Je verwacht niet dat een zijstraat van de Mechelsesteenweg je naar een stukje natuur brengt dat vlakbij de start- en landingsbaan 01/19 ligt. Een aparte plek: aan je rechterkant de luchthaventerminal, aan je linkerkant een bos waarin de natuur rustig haar gang gaat. 'Hoor je de meesjes? Die zitten hier vaak. Soms ben ik hier alleen, maar regelmatig bevind ik me in het gezelschap van joggers, vliegtuigspotters of wandelaars met honden. Naast het bos is er een wei waar honden vrij kunnen lopen. Daar ga ik graag op een bank zitten om in de verte naar de vliegtuigen te kijken. Dat zicht op de luchthaven maakt deze plek bijzonder. Je kan hier niet alleen de schoonheid van de natuur aanschouwen, maar ook de wonderen van de techniek.'

GEBOEID DOOR TECHNIEK

Vooraleer Hernalsteen vier jaar geleden met pensioen ging, was hij treinbestuurder. Een job die hij met veel plezier heeft gedaan. Alleen de shiften, die vielen hem de laatste jaren zwaar, maar de techniek van voertuigen heeft hem altijd geboeid. 'Ik kijk steeds opnieuw met veel plezier naar de opstijgende vliegtuigen. Het blijft fascinerend om te zien hoe de mens, dankzij de techniek, erin slaagt om zoveel ton de lucht in te krijgen. Voor mij is de luchthaven dan ook een positief gegeven. Niet alleen omdat ik elke dag tijdens mijn wandeling op een knap luchtspektakel word getraakteerd, het is ook een plek die me in vakantiestemming brengt. En laten we vooral de economische waarde ervan niet vergeten. De Luchthaven zorgt voor veel werkgelegenheid. 22 maart 2016, en de dagen die erop volgden, waren dan ook een heel droevige passage in de geschiedenis van Zaventem.'

VOOR DE GENERATIES DIE NA ONS KOMEN

Aan de rand van het Speelbos bevindt zich een kleine heuvel. 'Tijdens de Tweede Wereldoorlog bevond zich hier een bunker van de Duitsers. Door de nabijheid van de militaire luchthaven van Melsbroek was dit een strategische plek. De bunker zelf hebben ze afgebroken. Als je het niet weet, word je hier niet herinnerd aan de oorlog. Misschien maar goed ook. Zo blijft het een plek waar je vooral van de rust van de natuur kan genieten.' Hernalsteen raapt een achtergelaten blikje op. Hij neemt het mee om een beetje verder in een vuilnisbak te gooien. 'Ik kan het niet verdragen dat de natuur wordt besmeurd. De stukjes natuur die ons nog resten, moeten we koesteren. Voor onszelf en voor onze kinderen en kleinkinderen. Dat ook zij van plekken zoals het Speelbos kunnen blijven genieten.'

Peter Bary, directeur van museum M in Leuven

‘Tastbare kunst voor mensen van vlees en bloed’

Peter Bary ruilde in maart een functie bij CultuurNet Vlaanderen in voor die van directeur bij het pas vernieuwde museum M in Leuven. ‘Vanuit mijn bureau zie ik de bezoekers het museum in en uit lopen. Heerlijk.’ TEKST Ines Minten • FOTO Filip Claessens

Het was een bijzonder moment om als nieuwe directeur aan te treden, dat voorjaar van 2017. Het museum was een grote werf, er stond of hing geen enkel kunstwerk, er liep alleen personeel rond’, zegt Bary. ‘Ik heb een bureau met een mooi uitzicht. Ik zie de bezoekers de gebouwen in en uit lopen. Ik heb enorm uitgekeken naar dat moment in juni waarop de eerste mensen weer naar binnen zouden komen. Daarvoor doe je het. Ik heb vroeger voor het filmmuseum in Brussel gewerkt, het huidige Cinematek. Ook daar haalde ik zuurstof uit ontmoetingen met het publiek. Je voert enkele gerichte communicatiecampagnes, die raken de juiste snaar bij een potentieel publiek, en plotseling kwamen mensen die nooit eerder in het filmmuseum waren geweest, kennismaken met films waarvan ze voordien het bestaan niet vermoedden. Zoiets doet veel plezier.’

RADICALER

Ook het Leuvense museum trekt volop de kaart van het publiek. Uiteraard blijft de kunst voorop staan, maar M doet er alles aan om de bezoeker op een prettige en boeiende manier met

zijn uitgebreide collectie oude, hedendaagse en toegepaste kunst te laten kennismaken. ‘Ik ga graag naar musea en tentoonstellingen’, vertelt Bary. ‘Elk weekend vind je me wel ergens tussen de kunst. In het algemeen gaat het goed met de musea. Er gebeuren dingen – op vlak van presentatie en publieksbereik – die 25 jaar geleden ondenkbaar waren, maar af en toe mag het wat radicaler. M was altijd al vooruitstrevend en slaat nu nog meer die weg in. Een hedendaags museum moet niet enkel stilstaan bij de objecten die het wil tonen, we moeten ons ook afvragen hoe onze bezoekers op de best mogelijke manier betekenis kunnen halen uit wat ze zien. Op dat vlak zijn er een aantal fijne dingen gebeurd in M.’ Bary haalt een van de opvallendste nieuwe zalen uit het museum aan. Voor de tentoonstelling *Grenzeloos gastvrij* mochten acht Leuvenaren van diverse origine door de meer dan 52.000 objecten tellende collectie snuisteren. Ze kozen er werken uit die volgens hen iets te maken hadden met gastvrijheid. Zo viel het oog van een van de publiekscuratoren op een stoel. Die deed hem denken aan zijn ouderlijk huis, waar zijn

vader de tafel steeds liet dekken voor een persoon extra. Je weet tenslotte nooit of er iemand onverwacht langskomt. ‘Het moet magnifiek zijn geweest om te zien hoe die mensen door het depot liepen, plotseling affiniteit vertoonden met een bepaald object en daar dan een betekenis aan koppelden die van belang was voor hun eigen leven. In zo’n project komt alles samen wat ik van een museum verwacht.’

ANDERS KIJKEN

Een van de speerpunten van het vernieuwde museum is de blik van de bezoeker. Het museum wil aantonen dat iedereen zijn eigen unieke *kijk-DNA* heeft. Dat doet het door vragen te stellen, door de blik duidelijk te richten en de mechanismen erachter bloot te leggen; presenteren is manipuleren, heet het. Maar ook door je voor een scherm te laten plaatsnemen en te *tracken* hoe jij precies naar een kunstwerk kijkt. Heb je oog voor details? Kijk je strategisch of vliegen je ogen kriskras over het beeld? ‘Iedereen kijkt anders naar kunst’, legt Bary uit. ‘Je hoeft niet diep na te denken om daaruit te concluderen dat iedereen dus ook anders naar de wereld kijkt.’

CAFÉ-FRANS

Bary heeft een groot deel van zijn loopbaan in de cultuursector doorgebracht. Hij begon met een studie Romaanse talen in Leuven. ‘Ik was verzet op Jacques Brel. Dat heeft invloed gehad. En als tiener spendeerde ik mijn zomers graag bij familie vlakbij de Franse grens. Ik stak er een handje toe in hun café-restaurant en zo heb ik vloeiend *café-Frans* leren spreken. Aan de universiteit heb ik het nog stevig moeten polijsten.’

Na een periode als vennoot in een vertaalbureau kwam hij in het filmmuseum terecht. ‘Ik zag toen al jaren twee tot drie films per dag, mijn fascinatie was gigantisch.’ Aan die verbetering kwam een eind na een filmfestival in Bologna. ‘Ik besepte dat ik een hele week in obscure kelders naar schermen had zitten staren en dat ik de stad en de Italiaanse zomer volledig had gemist. *Wat voor bizar leven leid ik?* vroeg ik me opeens af. Het bleek tijd voor iets nieuws. Ik heb nog even in de luchtvaartsector gewerkt, maar ben dan naar CultuurNet gegaan. Na 13 jaar had ik eigenlijk geen plannen om er weg te gaan,

DE

‘TASTBARE KUNST FÜR MENSCHEN AUS FLEISCH UND BLUT’

‘Ein zeitgenössisches Museum muss nicht nur bei den Objekten verweilen, die es zeigen möchte, wir müssen uns auch fragen, wie unsere Besucher auf bestmögliche Weise eine Bedeutung aus dem erlangen können, was sie sehen’, erzählt Peter Bary, Direktor des erneuerten Museums M in Leuven. ‘Einer der Schwerpunkte des erneuerten Museums ist der Blick des Besuchers. Wir wollen zeigen, dass jeder

seine eigene, einzigartige *Blick-DNA* hat.’ Bary selbst ist begierig in seinem Konsum von allen Formen von Kunst und Kultur. ‘Ich bin davon überzeugt, dass man ein reicheres Leben hat, wenn man sich nicht auf rein nutzorientierte Dinge beschränkt. Was M zeigt, ist tastbare Kunst, gemacht von Künstlern aus Fleisch und Blut, erkundet und betrachtet von Menschen aus Fleisch und Blut.’

maar toen ik hoorde van de vacature bij M vond ik die te aantrekkelijk om te laten liggen.'

In de loop van het sollicitatieproces besefte Bary dat M dé plek voor hem is op dit moment in zijn leven. 'Bij CultuurNet hebben we prachtige projecten gerealiseerd, maar ik kreeg zin om weer met iets meer tastbaar om te gaan,

'Iedereen kijkt anders naar kunst.'

weg van de abstractie van een pure internet-omgeving. Bij M vind ik het fantastisch om door het gigantische depot onder het museum te wandelen en te zien hoe de medewerkers er al die objecten zo liefdevol bewaren en behandelen. Het is tastbare kunst, gemaakt door kunstenaars van vlees en bloed, onderzocht en bekeken door mensen van vlees en bloed.'

RIJKER LEVEN

Bary is gulzig in zijn consumptie van alle vormen van kunst en cultuur. 'Ik ben ervan overtuigd dat je een rijker leven hebt als je je niet beperkt tot louter utilitaire dingen. Ik heb op niemand kritiek, want ik weet hoe moeilijk sommige mensen het hebben om de eindjes aan elkaar te knopen, maar volgens mij begint het echte leven pas als je de praktische kanten ervan op orde hebt. Daarom kan ik moeilijk begrijpen dat een relatief grote groep mensen, die wél de keuze hebben, zich toch lijken neer te leggen bij zo'n utilitair-pragmatisch leven en compleet voorbijgaan aan de onwaarschijnlijke schoonheid die om elke hoek te vinden is, als je ze wil zien.'

HULDENBERG

Peter Bary groeide op in de Limburgse gemeente Ham. Voor zijn hogere studies zakte hij af en naar Leuven, en zoals wel vaker gebeurt, bleef hij nog een aantal jaren in de stad plakken. 'Op een gegeven ogenblik wilden mijn vrouw en ik graag een eigen huis. We waren piepjong, verwachtten ons eerste kind, hadden weinig geld. Omdat mijn vrouw toen ook al in Gasthuisberg werkte, zijn we in een

straat van 20 kilometer rond Leuven beginnen zoeken. Toevallig vonden we een huis in Huldenberg. Het was bewoonbaar, net geen bouwval. We hebben er zo lang aan zitten klooiën tot het eindelijk een aangenaam huis is. Nu wonen we er al meer dan 20 jaar.'

De museumdirecteur noemt zijn dagelijkse fietstocht van Huldenberg naar Leuven en terug een feest. 'Ik fiets zoveel mogelijk door het veld, niet alleen omdat die route zo mooi is, maar ook omdat ik op die manier de supergevaarlijke N253 tussen Huldenberg en Leuven kan mijden. Als actief lid van de fietsersbond pleit ik al jaren voor veilige fietspaden langs die weg. Veel kinderen uit de druivenstreek gaan in Leuven naar school. Ze zijn haast verplicht om met bus of auto te gaan. Hoewel de alternatieve routes heel mooi zijn, zijn ze evenmin ideaal. Wie zich in het donker op die kleine paadjes

waagt, riskeert in het water te tuimelen. Het is mijn dochter al een paar keer overkomen. En af en toe móét je de grote weg op. Dan kun je alleen hopen dat je het er levend vanaf brengt.'

Toch noemt hij genot zijn belangrijkste drijfveer om elke dag de fiets van stal te halen. 'Die twee fietstochten van drie kwartier creëren de broodnodige afstand van de dagelijkse besognes. Door de hedendaagse technologie zijn we constant bereikbaar en kunnen we continu werken. Als ik de bus neem, sla ik bijna vanzelf mijn laptop open. Tot nader order kan dat niet op de fiets. Als ik onderweg ben, probeer ik zo boeddhistisch mogelijk alle gedachten te weren, het geluid van de vogels binnen te laten en helemaal tot rust te komen. Het schenkt me een stukje mentale gezondheid. En laat ons eerlijk zijn: de wereld gaat naar de haaien door al dat autoverkeer.'

'Kan kunst de wereld redden? Het is alleszins een betere optie dan heel wat andere dingen waarmee we dat al eens geprobeerd hebben.'

Honderd kilometer in peloton tijdens Gordelfestival

‘Wieltjeszuigen moest ik leren’

Tijdens het Gordelfestival op 3 september neemt Ringtv-presentator Kris Vander Gracht een peloton fietsers op sleeptouw. Of zij hem?

TEKST Joris Herpol • FOTO Filip Claessens

Een hele zomer had hij om zich klaar te stomen, 3 september zal uitwijken of het hem is gelukt. Kris Vander Gracht, chef Sport en presentator van Ringtv, die tot voor kort nooit een klikpeedaal van dichtbij had gezien, wil de 100 km Gordelklassieker uitrijden met het peloton van Ringtv. Het is meteen de belangrijkste nieuwigheid van dit Gordelfestival: vier

FR

‘J’AI DÛ APPRENDRE À GONFLER DES PNEUS’

Pendant le Gordelfestival le 3 septembre, le présentateur de Ringtv Kris Vander Gracht remorquera un peloton de cyclistes. A moins que ce ne soit l'inverse? 'Je ne suis pas vraiment un cycliste, plutôt un joggeur.' Vander Gracht s'est entraîné pendant huit semaines et il espère être prêt. Quatre groupes de 125 coureurs parcourent la boucle iconique de 100 km autour de la capitale en peloton, comme des véritables coureurs, avec des motards, des accompagnateurs, des véhicules de matériel et sans s'arrêter aux feux rouges. Cela promet d'être une expérience digne d'une véritable course cycliste. Ceux qui veulent participer doivent s'inscrire à l'avance.

groepen van 125 renners die de iconische fietslus van 100 km rond de hoofdstad, zoals de echte renners, in peloton zullen rijden.

ZOALS IN HET ECHT

Zo krijgt de Gordelklassieker de allure van een wielersklassieker inclusief motards, begeleiders, materiaalwagens en niet stoppen voor rode lichten. Het belooft een beleving van een echte wielerskoers te worden. Wie wil deelnemen, moet zich vooraf inschrijven. Je kan kiezen tussen een gemiddelde snelheid van 26 of 28 km per uur. Vander Gracht gaat met het peloton van Ringtv voor 26 km/u. 'Onze regionale televisieomroep wil 125 kijkers, bekende en minder bekende streekgenoten, samen op de koersfiets. Elke deelnemer van ons peloton krijgt na de inschrijving een truitje van Ringtv. We vertrekken vanuit het rennersdorp in het Colomapark in Sint-Pieters-Leeuw en leggen de rit zo goed als non-stop af doorheen het gevarieerde landschap van de Vlaamse Rand. Gedaan met het zoeken naar wegwijzers. Ik ben benieuwd, want ik ben niet zo'n fietser, eerder een loper. Zo heb ik voor het goede doel meegelopen in de 10 km van Brussel.'

BEETJE ANGSTIG

'Zal ik het halen? Honderd kilometer fietsen aan een gemiddelde snelheid van 26 km/u met enkele kuitbijters is inderdaad niet niks. Eerlijk? Toen ik voor de vakantie de vraag kreeg, brak het koude zweet mij uit. Ik heb geen koersfiets en geen fietservaring, laat

staan peloton-ervaring. Acht weken om me voor te bereiden, dat was het. Enkele sportieve kennissen hebben mij op weg geholpen. Ze tekenden een trainingsschema uit en gaven me tips. Mijn vrouw zorgde voor de massage. Gelukkig, want het ging hard', lacht Vander Gracht.

De chef Sport van Ringtv neemt onder andere gedeputeerden Tom Dehaene, Walter Zelderloo en Radio 2-presentator David Van Ooteghem mee. Of zal het andersom zijn? 'Tijdens de trainingen heb ik geoefend op het wielteszuigen en het schakelen. Dat lukt ondertussen aardig. Al hoop ik ook dat de kijkers die deelnemen mij zullen steunen. Het is gelukkig geen wielerswedstrijd op leven en dood, maar een recreatief-sportief evenement.'

GORDELFESTIVAL 3 SEPTEMBER

De vier wielerspelotons zijn volzet. Daarnaast biedt het Gordelfestival sportieve en gezinsvriendelijke themawandelingen, fietsroutes en andere sportieve activiteiten aan. Je kan ook genieten van straattheater, kindersanimatie, een avonturendorp, streekproducten, sportinitiatie, Radio 2 livepresentatie en optredens in de trefpunten in Huizingen en Sint-Pieters-Leeuw.

www.gordelfestival.be, zie ook pg. 26

Weerman Frank Deboosere pendelt dagelijks met de fiets vanuit de Vlaamse Rand naar zijn werk op de VRT. Enkele dappere sportievelingen doen het hem na. Wat bezielt hen? En waaraan denken ze tijdens hun tocht? **Marie Demarcke** fietst elke dag van Sint-Pieters-Leeuw naar de Europese wijk in Brussel.

AANTAL KM / DAG

12 km x 2

GEMIDDELDE SNELHEID

18 km/u

TIJD

40 min heen, 40 min terug

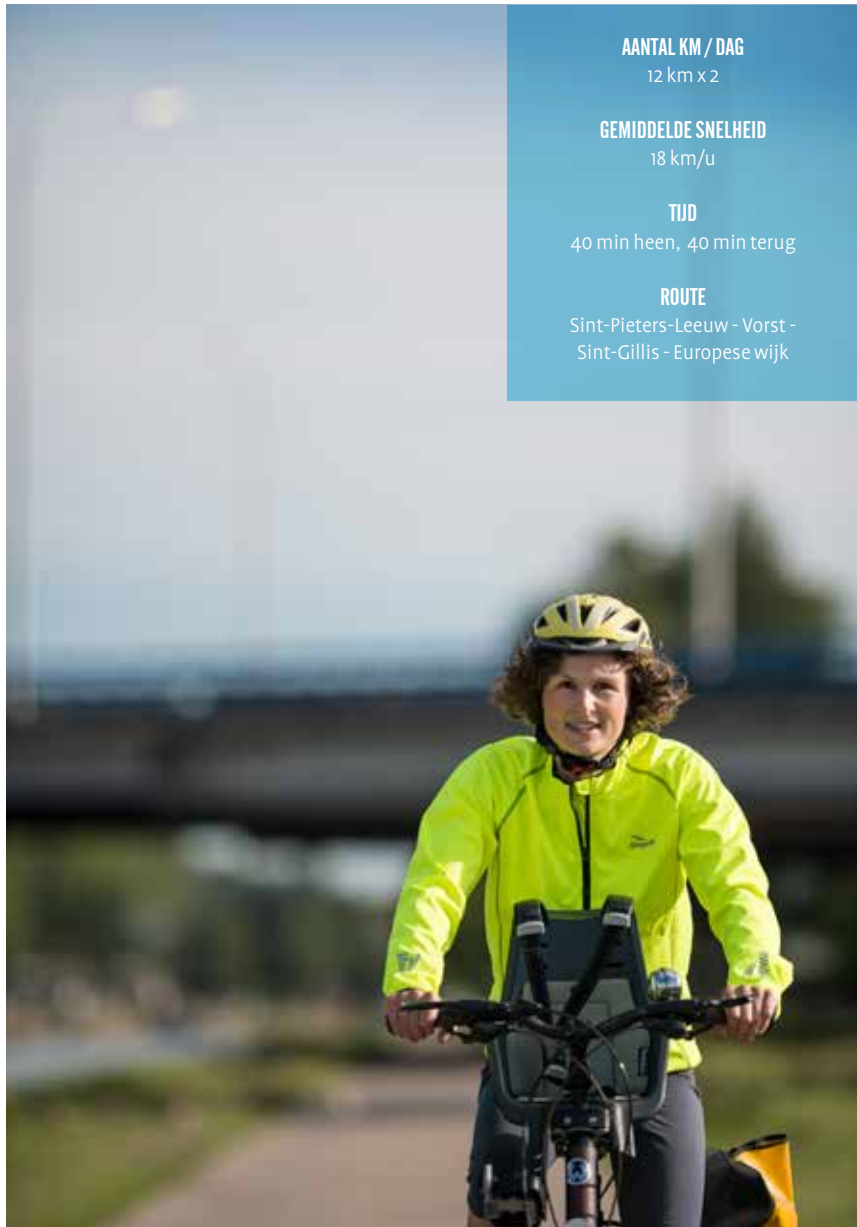
ROUTE

Sint-Pieters-Leeuw - Vorst -
Sint-Gillis - Europese wijk

Niet evident

‘Ik ben een fanatieke fietser’, vertelt Marie Demarcke. ‘Voor mij is het essentieel om met de fiets naar het werk te kunnen rijden. Dat was een belangrijke reden om in de Rand te komen wonen. Als ik niet fiets, is mijn dag niet in evenwicht. Fietspendelen biedt me een moment van rust en ontspanning.’

TEKST Tine Maenhout • FOTO Filip Claessens

Mijn werk gaat mee op de fiets. Dankzij de extra zuurstof denk ik creatiever na over vergaderingen en projecten. Ik heb al veel verhaallijnen en originele lay-outs voor presentaties bedacht op de fiets, die ik dan achteraf efficiënt op papier kan zetten.’ Demarcke werkt bij Flanders Food, een platform dat door middel van innovatie bijdraagt tot een meer competitieve, innovatieve en duurzame agrovoedingsindustrie. Hun kantoor ligt in het hartje van de Europese wijk. Het is niet altijd evident om daar met de fiets te geraken.

LEREN FIETSEN IN DE STAD

‘In het centrum van Brussel moet je heel alert zijn. Het is een kunst om er jezelf door het verkeer te loodsen, je moet echt leren *city-biken*,’ zegt Demarcke. ‘Noodgedwongen heb ik mezelf ontwikkeld tot een fietsende communicatie-expert in het Brusselse verkeer. Ik gebruik mijn armen als knipperlichten om af te slaan, ik probeer om op het

juiste moment oogcontact te maken met automobilisten, ik steek mijn hand zwaaiend in de lucht als ik het Stefaniaplein overstee. Het kan niet anders. Automobilisten zijn natuurlijk niet altijd opgezet met door het verkeer laverende fietsers. Ik begrijp dat, maar ze zouden toch echt moeten beseffen dat het voor fietsers niet evident is om veilig op hun bestemming te geraken. Soms moet ik bijvoorbeeld ofwel laveren op een smalle strook naast geparkeerde auto’s waarbij ik het risico loop om tegen een openslaande deur te botsen, ofwel op de weg fietsen en het risico lopen om omver gereden te worden. Ik wil dan ook vooral gezien worden in het verkeer. Als je iemand in een sportieve outfit met veel fluogele accenten ziet rijden, met een fietszak vol reflectoren, dan ben ik dat.’

NOOIT PARKEERPROBLEMEN

Vanaf Vorst is er gelukkig meer rust op haar fietsroute. ‘Dan is het heerlijk fietsen. Er zijn afgescheiden fietspaden, er is veel zuur-

stof en een breed zicht. Ik doorkruis dagelijks de zuidelijke groene long van de Rand. Vanaf het kanaal in Sint-Pieters-Leeuw fiets ik langs de Abdij tot in het Park van Vorst. En wanneer je het verkeer buiten beschouwing laat, is ook het centrum van Brussel heerlijk om door te fietsen. Ik kan dagelijks de stad opsnuiven, mensen zien, even windowshoppen of waar ik maar wil mijn fiets aan de kant zetten en ergens binnen stappen. Op maandagavond fiets ik na mijn werk langs de markt om boodschappen te doen. Ik heb nooit parkeerproblemen en de tijd staat aan mijn kant. Omdat ik me filevrij voortbeweeg, kan ik perfect inschatten om hoe laat ik op mijn werk ben nadat ik mijn dochtertje in de crèche heb afgezet.’

De wind in de haren, de frisse lucht in hoofd en longen. Dat doet elke dag opnieuw deugd. ‘Soms durf ik eens goed door te rijden’, zegt Demarcke. ‘Dan voelt het fietspendelen echt als sporten. Op het werk verfris ik mij met een handvol water over mijn gezicht en een snelle kledingwissel, en ik kan er invliegen.’

Welkom in een gestroomlijnd landschap

Landschapsbouw is *hot* tegenwoordig. In functie van recreatie, natuur en landbouw werken verschillende instanties aan een toegankelijker en robuuster landschap dat goed is voor mens en natuur.

TEKST Herman Dierickx • FOTO Filip Claessens

Op dit ogenblik kan je zo'n initiatief bekijken op de grens van Asse met Aalst, meer bepaald in het Kravaalbos en enkele aanverwante beekvalleien. De provincie Oost-Vlaanderen en Vlaams-Brabant, het Regionale Landschap Groene Corridor en Schelde & Durme en de betrokken gemeenten doen inspanningen om delen van het grote werkgebied *Van Erembald tot Kravaalbos* natuurlijker en toegankelijker te maken. In een deelproject van het *Gestroomlijnd Landschap*, zoals dat wordt genoemd, zijn de valleien van de Molenbeek en de Graadbeek betrokken, die deels door het Kravaalbos lopen. Er zitten nog een vijftal andere deelprojecten in dit initiatief, maar enkel dit grenst aan de Vlaamse Rand, vandaar dat we er dit uitlichten.

VERBINDEN

De voorbije jaren zijn er al verschillende initiatieven gerealiseerd en er volgen er nog. Op termijn moet dit leiden tot een streek waar mens en natuur elkaar vinden terwijl de aanwezige biodiversiteit een duwtje in de rug krijgt. De voorbije jaren zijn vooral veel houtkanten aangeplant en zijn de valleien natuurlijker gemaakt. Eén van de concrete acties die daartoe bijdragen, is het plaatsen van stenen in de bedding van de Molenbeek, zodat die op termijn wat meer gaat meanderen. Dat komt de natuurlijkheid ten goede, waardoor er zich meer planten en dieren gaan vestigen.

Een andere invalshoek bestaat erin de verbindingsfunctie tussen de plaatselijke bossen en de Dender volop te laten spelen. Met de gerichte aanplanting of uitbreiding van kleinere bosjes en met de oplossing van enkele vismigratieknelpunten zijn de ruimtelijke en de beekverbinding in het landschap zeer gebaat. Vliegende groepen als vogels en insecten, en zwemmende groepen als vissen en andere insecten maken gebruik van deze verbindingen om zich te verplaatsen tussen de aanwezige leefgebieden. Zo kunnen de populaties groeien en ontstaan op termijn verschillende leefkernen, waardoor hun overlevingskansen sterk verbeteren.

BESCHERMEN

Door de verbetering en de uitbreiding van de wandelinfrastructuur kunnen wandelaars het allemaal van dichtbij bekijken. Scholen zijn welkom om de kinderen hun natuur- en landschapskennis wat bij te spijkeren. Er zitten trouwens ook culturele en geschiedkundige aspecten aan dit project. Zo komt er onder meer een betere verbinding tussen het Kravaalbos en de abdij van Affligem. Deze abdij is intussen bijna duizend jaar oud en nog steeds bewoond door paters. De abdij wordt versterkt in haar functie als onthaalpoort voor de streek en als baken van cultuur in de Lage Landen.

Soortenbeschermingsplannen geven dan weer een andere invalshoek. Zo is er onder meer aandacht voor de vuursalamander die nog in het gebied aanwezig is, maar die het moeilijk heeft. Verdroging en versnippering en de aantasting door een agressieve schimmel zijn een dodelijke cocktail voor dit emblematische dier. Door de aanleg van kleine bospoeltjes en het stapelen van houtmijten kan deze soort beter overleven. In de poeltjes brengen de larven de eerste weken van hun leven door, terwijl de houtstapels dienen als overwinteringsplaats voor de volwassen dieren.

Fatima Ualgasi is een geboren en getogen Vilvoordse met internationale roots, literaire ambities en diverse blogs. Voor RandKrant schrijft ze afwisselend met Tom Serkeyn, Joris Hintjens en Dirk Volckaerts de column *mijngedacht*.

Vreugdesprong

Toen ik klein was, bewerkten mijn grootouders een lapje grond, wat verderop in onze straat. Een volkstuintje werd dat genoemd. Ik hielp graag mee. Opa spande een touw net boven de grond en dan mocht ik langs dat touw gaten maken met de pootstok. De zaden gingen in het putje, daarna werd de grond terug dicht gemaakt.

De tuin thuis diende voor de kippen en de konijnen. Die werden geslacht en gingen eerst in de diepvries en dan, als het dier wat vergeten was, in de kookpot. Ik herinner me hoe opa een konijn aan zijn achterpoten ophing in het deurgat en wilde. Kippen werden na het slachten in kokend water gedompeld, wat heel erg stonk. Dan werden ze geplukt. Soms kochten we bij een boer een half varken dat op de keukentafel werd uitgebeend.

Zo heb ik, alhoewel ik midden in de stad opgroeide, toch veel geleerd over wat er allemaal gebeurt voor voedsel op je bord ligt. En daar ben ik blij om. Ik ben geen expert, maar ik weet toch iets over het productieproces. Ik denk dat die kennis belangrijk is, en dat we zeker niet mogen nalaten het onze kinderen bij te brengen. De kiem van mijn liefde voor planten en dieren werd in mijn kinderjaren gelegd.

Onlangs maakte ik kennis met het GRNS-project in Strombeek. Een fijn initiatief waarbij een braakliggend terrein, een voormalig sportterrein, aan de wijk errond werd teruggegeven. Met inspraak van de omwonenden: zij mochten zelf aangeven wat zij daar graag willen zien gebeuren. Er wordt gespeeld, gekookt, gezellig gekeuvelde en... getuinierd. Daar niet alleen. Er zijn nog moestuinprojecten in de Rand. Ik bezocht De Moerbeij in Machelen. In Vilvoorde legde het Zilverpunt enkele Zilvertuinen aan.

De Kruitfabriek heeft haar Kruittuin, waar ik zelf begon met twee bakken en nu bijna het hele complex verzorg. Ik heb er geen cijfers over, maar ik vermoed dat er in haast alle gemeenten van de Rand wel iets aan gedaan wordt. Het is immers echt een trend, de laatste jaren. De tuinen schieten als paddenstoelen uit de grond. Er zijn ook nieuwe benamingen voor het fenomeen. Velt heeft het over *samen-tuinen*. Elders heeft men het over stadsboerderijen, naar het Engelse *urban farming*.

Doorgaans schuilen er allerlei motieven achter, die niets met tuinieren op zich te maken hebben. Ouders doen het om hun kinderen iets te leren over voedsel telen. Men probeert er het contact tussen burens mee aan te moedigen. Vooral tussen mensen uit diverse achtergronden. Er is natuurlijk ook de interesse in verse onbespoten voedselproducten, het verkorten van de voedselketen, het bevorderen van groene ruimte. Allemaal lovenswaardige en valabele beweegredenen waar tuinieren zeker aan kan bijdragen. Maar... Tuinieren doe je niet omdat je je burens wil leren kennen of omdat je groene ruimte en biogroentjes belangrijk vindt. Elke dag tijd in je moestuin doorbrengen, doe je omdat je niet kan gaan slapen zonder gezien te hebben hoe je planten erbij staan. Omdat je hart een vreugdesprongetje maakt bij elk kiempje dat opkomt. Omdat je elke dag weer versteld staat van de schoonheid en de groei. Als je niet elke dag met evenveel liefde naar je plantjes kijkt, hou je het niet vol. Eigenlijk is er maar een reden waarom je moet gaan moestuinieren en dat is omdat je het gewoon heel erg graag doet.

TEKST Fatima Ualgasi • FOTO Filip Claessens

HERSTELLEN

Een andere verrassende invalshoek vind je nabij de Kiekenvilla, een oude kippenkwekerij, waar nu een herstelbeheer voor heide aan de gang is. Het is verrassend hoe die bijzondere leefgemeenschap zich op een kleine plek aan het ontwikkelen is. Kijk vooral naar de vele insecten die op de heidebloemen foerageren. Op termijn gaan nog meer soorten genieten van deze kleine leefgemeenschap, die vooral in het teken staat van een arme bodem met rijke en bijzondere biodiversiteit.

We maken van de gelegenheid gebruik om een zijsprongetje te maken naar het aangrenzende dorp Mazenzele. Daar kan je zien dat de kersenteelt van weleer in ere wordt hersteld. De oude bijnaam 'het witte dorp' wijst op de kersensloesems die het dorp in april wit kleuren. Dat beeld zou in de toekomst moeten terugkeren. Een ander herstelprogramma mikt op de hopteelt. Nieuwe velden daarvan vind je in Asse en Aalst. Als je nog wat tijd over hebt kan je daarnaar op zoek.

i De folder *Ontdek het Kravaalbos. Een verrassende wandeling* kan je downloaden. Tik de naam van de folder in als zoekterm en je vindt het. De wandeling leidt naar de interessantste plekjes. De beste startplaats is 'Bij Stinne', Putstraat 161, Meldert.

Hhhmmm, zelfgemaakt ijs

Vijftig jaar rijdt hij rond met zelfgemaakt ijs. Eerst met zijn ouders, nu alleen. Wat is er veranderd? Klanten willen meer smaken, gaan vaker met vakantie, zijn in september kort bij kas en willen dat de kar naar hen komt.

TEKST Patrick Gijssels • FOTO Filip Claessens

Met een Volkswagen *camionette* van 28 jaar rijdt Philip Schoonjans een vaste ronde door Bekkerzeel, Kobbegem, Relegem, Walfergem en Wemmel. Elke dag, ook op zaterdag en zondag. Hij en zijn vrouw zijn nog nooit met vakantie geweest, tenzij eens een weekendje naar zee.

Is het werk veranderd sinds de tijd dat je met je ouders werkte?

'Van mijn 17 jaar tot aan mijn brugpensioen op 58 jaar was ik industrieel plaatslager in hoofdberoep. Toch werkte ik ook elke dag en in het weekend als ijsverkoper. Moeder maakte het ijs thuis, vader, moeder en ik verkochten het. We reden steeds met drie uit. Nu doe ik dat alleen. Eigenlijk is het best veel werk. De mensen zien enkel het mooie, het ijs als resultaat. Toch gebeurt er veel achter de schermen. Ik koop alle producten vers aan: melk bij de boer, aardbeien of bananen

op de veiling of op de markt. Slagroom en chocolade maak ik zelf. Om de twee dagen heb ik een halve dag nodig om vers ijs te maken. Omdat de kar elke dag *plakt*, moet ik ze ook dagelijks schoonmaken. Bewaarmiddelen gebruik ik niet, waardoor een gewone diepvriezer het ijs te hard maakt. Dus heb ik een speciale diepvriezer gekocht die maximaal 10 à 12 graden onder nul gaat. We hebben ook onze kelder aangepast. Alle materiaal is in inox en heel de werkruimte is bedekt met faiencetegels, gemakkelijk afwasbaar. Hoe mijn ouders het deden, zou nu niet meer mogen. De regels zijn strenger geworden en dat is goed. We hebben een leurderskaart en er is controle op de kwaliteit van het ijs. Op vijftig jaar is dat maar één keer gebeurd. Een man van de inspectie nam een staaltje, stak het in een kleine zak en weg was hij.'

Zijn de klanten veranderd?

'Eigenlijk zijn dat allemaal Vlamingen, gewone

mensen, zoals vroeger. In Wemmel en Relegem zijn er wat meer Franstaligen. Ik spreek ook hun taal. Bij mij is elke klant welkom. Ik heb ook een Turkse familie als klant. De ouders spreken perfect Nederlands en de kinderen gaan in het Nederlands naar school.'

'Vroeger zaten mensen vaker buiten op een stoel. Dat zie je nu niet meer. Als het donker wordt, zit iedereen binnen. De klanten waren ook vaker thuis. Nu zijn ze tijdens een verlengd weekend weg. Mensen denken dat onze topmaanden juli en augustus zijn. Niet waar. Dan is de goede periode gedaan. Mensen gaan meer dan ooit op reis en na de vakantie geven ze minder uit. Omdat ze minder hebben. Dat zien wij veranderen de laatste jaren.'

'Lang geleden zag je dikwijls een massa rond de camionette staan. Dat is voorbij. Iedereen kan ijs kopen in het grootwarenhuis en heeft een koelkast met diepvriesvak. Mijn kleinkinderen willen enkel ons zelfgemaakt ijs. Ze hebben het verschil geproefd. Als ik zelf geen ijs meer zou kunnen maken, stop ik er direct mee. Ijs inkopen zou ik niet kunnen. Het is een familietraditie. Iedereen kent Ijs Stant, naar Constant, mijn vader.'

'De smaken zijn uitgebreid. Door de Italianen. Mijn ouders maakten vanille, chocolade en pistache. Nu maken we elf smaken omdat de klanten dat willen. De Italianen kwamen met stracciatella en ander nieuwigheden en tijdens een horecabeurs voor ijsveters kregen we het advies ons aanbod te vergroten. Dat hebben we gedaan.'

'Ik krijg regelmatig de vraag om op een bepaalde dag te stoppen en tijd te nemen om een hele groep te bedienen tijdens een barbecue of een doopfeest. Dat is nieuw. Als ik daardoor iets later ben op mijn ronde vragen de mensen: 'Awel, waar zat ge?' Ooit heeft iemand mij gevraagd om naar een begrafenis

MIDDENIN

Nieuwe

Misschien wordt 2017 een memorabel jaar in de geschiedenis van de Belgische mensheid? Het is namelijk het eerste jaar ooit dat soja als mogelijk nieuw landbouwgewas is geïntroduceerd in ons land. Onder meer in Zemst, op de grens met Grimbergen, is een proefveld ingezaaid dat deze maand zal worden geoogst. De verwachtingen van de boer zijn hooggespannen

en in een interview maakte hij, waarschijnlijk terecht, de vergelijking met maïs. Tot vijftig jaar geleden was dat ook, net als soja, een exclusief subtropisch gewas. Met de hulp van genetische manipulatie staat een kwart van ons landbouwareaal inmiddels vol met deze grassoort die bij milieubeschermers toch een kwalijke reputatie heeft van schadelijke, zwaar bemeste monocultuur.

te komen. Het was een deel van zijn laatste wil. Zijn zuster kocht bij ons en hij wou na zijn dood iedereen een ijsje cadeau doen van Ijs Stant. Ik stond daar met mijn camionette op het kerkhof van Ganshoren. Er was veel volk. Raar was dat om daar ijs te geven.'

Je hebt vaste, regelmatige klanten. Vragen zij niet om het recept?

'Heel dikwijls. Ik antwoord altijd hetzelfde: *ik zal het u ooit eens vertellen*, en zo ben ik er vanaf. (lacht) Mijn vader heeft mij de recepten pas heel laat doorgegeven. Ze blijven geheim. Mijn vrouw helpt mij met vele dingen, maar mag niet in de kelder komen als ik ijs maak. De recepten gaan met mij mee in het graf.'

FR

MJAMM, DE LA GLACE MAISON

Cinquante ans déjà qu'il fait des tournées avec sa glace maison. Il a commencé avec ses parents et à présent il travaille seul. Qu'est ce qui a changé? Les clients veulent plus de parfums, partent plus souvent en vacances, ont moins de moyens au mois de septembre et veulent que la glace vienne jusque chez eux. 'Il y a longtemps, une foule importante entourait la camionnette. Ce temps est fini. Tout le monde peut acheter de la glace en grandes surfaces et a un frigo avec congélateur à la maison. Mes petits-enfants ne veulent que notre glace car ils ont goûté la différence. On propose aussi plus de parfums. Grâce aux Italiens. Mes parents faisaient de la vanille, du chocolat et de la pistache. A la demande nous faisons maintenant onze parfums!'

'Mijn kleinkinderen willen enkel ons zelfgemaakt ijs. Ze hebben het verschil geproefd.'

landbouwrevolutie?

Welke richting het uit gaat met soja is momenteel nog compleet onvoorspelbaar. Dat er alsnog weinig bemesting en pesticidengebruik aan te pas komt, pleit alvast in zijn voordeel, evenals een goede droogteresistentie. Maar wat gebeurt er als we ook van deze plant ongebreidelde monoculturen gaan opkweken? Zullen pesticiden dan plagen moeten voorkomen, zoals dat voor maïs steeds meer

het geval is? En wat met onkruidbestrijding? Als het gaat zoals bij maïs zitten we niet goed, want glyfosaat is niet wat we nodig hebben. En wat met de fameuze neonicotinoïden die zo populair zijn/waren voor maïs? Deze zaadbeschermers blijken dan toch steeds meer mede verantwoordelijk te zijn voor verzwakte bijen en schadelijk voor andere groepen.

Op dit ogenblik spreekt niemand er zich

over uit, maar binnen een aantal jaren is het hek misschien weer van de dam en zitten we misschien met een nieuw schadelijk gewas. Misschien loopt het allemaal zo'n vaart niet, en beschikken we eindelijk over een nieuwe cultuur met een redelijke milieu-impact. Afspraak over een tiental jaar, dan weten we ongetwijfeld meer.

TEKST Herman Dierickx

Grote verschillen in kansarmoede

De Rand is een aantrekkelijke en economisch rijke regio. Toch neemt de kansarmoede in sommige gemeenten stevig toe. De situatie verschilt van gemeente tot gemeente, maar de gemiddeld hoge inkomens verhullen de armoede in de Rand.

TEKST Gerard Hautekeur • FOTO Filip Claessens

Het aantal kinderen dat in kansarmoede opgroeit, is in drie jaar tijd fors toegenomen in Wemmel, Vilvoorde, Zaventem, Machelen en Grimbergen. In Wemmel gaat het zelfs om meer dan een verdubbeling. In de andere gemeenten van de Rand bleef de kansarmoede ongeveer stabiel. In zes gemeenten van de Rand ligt de kansarmoede hoger dan het gemiddelde in Vlaams-Brabant. Dat blijkt uit cijfers van Kind & Gezin.

RIJKE REGIO

En toch: 'De Rand is een welvarende regio', benadrukken Annelies Jacques en Jan De Bock. Jacques is medewerkster van de studiedienst van de Vlaamse regering, De Bock maakt deel uit van het Team Coördinatie Vlaamse Rand van het Agentschap Binnenlands Bestuur. 'Het gemiddelde inkomen in de Rand is hoger dan in Vlaanderen, maar ligt wel iets lager dan in de provincie Vlaams-Brabant.' Ze wijzen op de grote inkomensverschillen tussen de gemeenten in de Rand. Sint-Genesius-Rode heeft het hoogste gemiddelde inkomen, Drogenbos en Machelen het laagste. 'Bij de hoogste netto belastbare inkomens per aangifte gaat het om 50.000 euro per jaar, bij de laagste om 10.000 euro per jaar. In de meeste gemeenten in de Rand zien we een groter aandeel van gezinnen met een hoog inkomen dan met een laag inkomen.'

TOENEMENDE KANSARMOEDE

En toch: In vergelijking met tien jaar geleden is er in een aantal gemeenten van de Rand een sterke stijging van de kinderen en gezinnen die in armoede leven. Diederik Vancoppenolle, adviseur van Kind & Gezin: 'Als we de kansarmoede-index berekenen voor de 19 gemeenten samen, dan komen we voor 2016 uit op 8,7%. Dit armoedecijfer ligt hoger dan

KANSARMOEDEINDEX VAN KIND & GEZIN (in %)

	Vilvoorde	Wemmel	Zaventem	Machelen	Sint-Pieters-Leeuw	Drogenbos	Grimbergen	Beersel	Merchtem	Linkebeek	Hoellaart	Kraainem	Wezembeek-Oppeem	Sint-Genesius-Rode	Overijse	Vlaams-Brabant	Tervuren			
2016	17,6	16,1	15,1	13,1	9,6	9,1	7,5	7,5	6,8	5,6	4,3	2,8	2,3	2,2	2,2	1,8	1,8	1,0	0,9	8,05
2015	14	12,2	15,1	14,1	9,7	8,0	8,0	8,8	5,0	5,5	4,5	2,6	1,2	1,8	3,4	1,4	1,0	0,9	1,4	7,21
2014	11,8	9,8	11	13,9	8,9	8,3	7,3	8,0	4,4	5,4	4,9	1,7	1,8	1,3	4,1	1,7	0,8	1,3	1,3	6,5
2013	8,9	6,3	8,5	9,7	9,6	9,3	7,3	8,0	3,3	4,6	3,1	2,8	2,1	1,0	5,9	1,3	1,6	1,5	1,6	6,12

Oost-Indische kers

in de provincie Vlaams-Brabant (8,05%), maar lager dan in het Vlaamse Gewest (12,82%). Bijna 1 op de 8 kinderen in Vlaanderen wordt geboren in kansarmoede. Als we de cijfers van de Rand verder analyseren, vallen de grote verschillen op tussen de gemeenten onderling. De cijfers variëren van 0,9% tot meer dan 17%. Vilvoorde scoort het slechts met 17,6% van de jonge kinderen die zich in een armoedesituatie bevinden, maar ook in Wemmel, Zaventem en Machelen ligt de kansarmoede-index hoger dan die voor het Vlaamse Gewest.'

Verschillende gemeenten in de Rand hebben een kinderarmoede-index die lager ligt dan het gemiddelde van de provincie Vlaams-Brabant. 'In acht gemeenten van de Rand ligt het kansarmoedecijfer voor 2016 lager dan 3%. Dat geldt voor Linkebeek, Hoeilaart, Kraainem, Wezenbeek-Oppem, Sint-Genesius-Rode, Meise, Overijse en Tervuren.' Volgens Vancoppenolle is het niet zo dat de kansarmoede-index in heel de Vlaamse Rand jaar na jaar stijgt. 'Enkel in sommige gemeenten is er een stijgende trend. Sinds 2013 zien we in gemeenten met de hoogste kansarmoede-index zoals Vilvoorde en Machelen een toenemende stijging. Het is die ontwikkeling die ervoor zorgt dat de index in de Rand in zijn geheel is geëvolueerd van 7 naar 8,7%.'

Kind & Gezin stelt geen cijfers over kansarmoede ter beschikking over de deelgemeenten omdat ze vreest dat de anonimiteit van de gezinnen in het gedrang komt. Toch zou het beleid in de analyse van kansarmoede ook rekening moeten houden met de verschillen binnen de gemeenten zelf. Ter illustratie mijn eigen gemeente: in Grimbergen bedraagt de kansarmoede-index 6,8%, maar er is een hoge concentratie van kansarmoede in deelgemeente Strombeek-Bever. Het aantal kinderen in kansarmoede is er beduidend hoger dan in deelgemeenten Beigem en Humbeek. Eenzelfde analyse kan je ook voor andere gemeenten maken.

OORZAKEN

Vancoppenolle: 'Het gros van de kinderen in kansarmoede leeft in een gezin met een zwakke inkomenspositie, opleiding en lage tewerkstellingsgraad. Huisvesting is een probleem bij ongeveer de helft van de gezinnen in kansarmoede. Kortom, de verschillen in armoedecijfers tussen de gemeenten weerspiegelen de grote sociaaleconomische verschillen tussen die gemeenten onderling.' Eenzelfde afspiegeling is waarschijnlijk ook terug te vinden binnen wijken of deelgemeenten van één gemeente.

In de loop van de 17e eeuw brachten de Spaanse Conquistadores kleurige, eetbare bloemen mee huiswaarts van hun expedities in Peru.

TEKST Tine Maenhout

Vandaag vind je tegen het einde van de zomer een fijne selectie van deze gele, oranje en rode Oost-Indische kers bij Bel Akker, de moestuin van Atelier Groot Eiland aan de Henegouwenkaai in Molenbeek. Daar krijgen laaggeschoolden, langdurig werklozen, mensen die leven van een uitkering en asielzoekers de kans om een opleiding te volgen en werkervaring op te doen. Ze helpen mee in de moestuin van de vzw, de schrijnwerkerij, de winkel met artisanale producten of het duurzame restaurant Bel Mundo. De Oost-Indische kers van Bel Akker is het pronkstuk van de inspanningen van heel het team, een kleurrijk bloemenbed dat de tuin siert en de borden van Bel Mundo na de pluk eer aan doet.

TROFEE

Aline Morocutti, de verantwoordelijke tuinvrouw van Bel Akker is fier op het pittige gewas dat jaarlijks de tuin in frisse kleuren schildert. Oost-Indische kers is een zeer gewaardeerde plant. De bloemen en bladeren zijn eetbaar, maar de plant wordt ook gebruikt om bladluizen aan te trekken, waardoor andere planten ervan gevrijwaard blijven. Die beschermende functie zit ook vervat in de oorspronkelijk benaming *Tropaeolum Majus*. Het is een verwijzing naar het Griekse *tropaion*, wat trofee betekent. De Grieken hadden immers de gewoonte de helmen en schilden van hun overwonnen vijanden mee huiswaarts te nemen om ze als trofee aan een boom te hangen. Aangezien de gladde, grauwoene bladeren op een schild lijken, heeft de Zweedse arts

en plantkundige Linnaeus dit plantengeslacht *Tropaeolum* genoemd, refererend naar de toenmalige Griekse gewoonte.

HEEL DE PLANT

Elk deel van de Oost-Indische kers is eetbaar. Zaadjes, bladeren, bloemen: je kan ermee aan de slag in de keuken. De kleurige bloemen gebruik je om een salade op te fleuren evenals de blaadjes die naar waterkers smaken en dus een pittig accent aan gerechten toevoegen. Spoel de bloemen en de blaadjes wel altijd eerst voorzichtig voor je ze gebruikt. Van de bladeren kan je ook, in combinatie met aardappelen, een heerlijk soepje brouwen. De zaden van de plant kan je gebruiken als vervangers van kappertjes, mits je ze eerst in azijn inlegt. Ze smaken een beetje peperachtig en brengen zoutloze gerechten op smaak. Oost-Indische kers doet het ook voortreffelijk in tartaarsaus.

Eet gerust flinke porties van de bloemen. Oost-Indische kers is ontzettend gezond en heeft de reputatie een uitstekend antibioticum te zijn. De bladeren bevatten grote hoeveelheden vitamine C. Er worden tal van medicinale eigenschappen aan toegeschreven, zoals het verhogen van de weerstand, het zuiveren van het bloed, het bestrijden van infecties en kaalheid. Ook is het gewas een belangrijk wapen in de strijd tegen voor- en najaarsmoetheid.

GEVULDE OOST-INDISCHE KERS

- verse tonijn
- 1 el mayonaise
- 1 sjalotje
- kappertjes of zaden Oost-Indische kers
- peper en zout

Hak de tonijn zo fijn mogelijk. Meng dit met wat mayonaise, fijngesneden sjalot, wat kappertjes of zaden en breng op smaak met peper en zout. Vul de bloemen en serveer.

Huizen voor Vlaamse gezinnen

Van de kersverse moeders in Halle-Vilvoorde spreekt niet de helft Nederlands met haar kind. Als we willen dat de Rand ook binnen twintig jaar nog Vlaams is, moeten we dringend investeren in betaalbare eengezinswoningen voor jonge Nederlandstalige gezinnen. Dat is de droom van Bart Laeremans.

TEKST Karla Goetvinck • FOTO Filip Claessens

Een op drie spreekt Frans, een op vijf een andere taal. Dat blijkt uit cijfers voor 2016 van Kind & Gezin. 46,8% van de moeders spreekt Nederlands. En die trend blijft neerwaarts gaan. In verschillende gemeenten zijn er meer Franstalige dan Nederlandstalige geboorten. Niet enkel in de faciliteitengemeenten, ook in Beersel, Sint-Pieters-Leeuw, Vilvoorde, Machelen, Zaventem, Overijse en Hoeilaart.

Laeremans weet dat een groot deel van die kinderen Nederlands zal leren. 'Ze zullen naar een Nederlandstalige school gaan en dat is goed. Het is anders dan 30 jaar geleden. Toen was er de tweedeling Frans-Nederlands, nu zijn er een hele hoop andere talen en het Nederlands. Het verhaal is complexer en de mentaliteit is veranderd: anderstaligen zijn dikwijls meer bereid om Nederlands te leren.'

'Inburgeringscursussen, integratiebeleid: dat is goed en nodig. Ik zie veel goede wil, ik bewonder leerkrachten die zich daar elke dag voor inzetten. Ik pleit voor taalbadklassen. Zo kunnen anderstalige kinderen eerst een volledig jaar Nederlands leren. Maar in de Rand moet veel meer gebeuren, want als je enkel dat doet, zit je in een beleid van dweilen met de kraan open.'

'Ik doe niet aan doemdenken en probeer de zaken vanuit een positieve en optimistische hoek te bekijken. De situatie zoals ze nu is, kunnen we nog altijd beheersen mits een goed beleid, maar als dit nog twintig jaar doorgaat, dan krijg je in de verstedelijkte gebieden van de Vlaamse Rand erg kleine percentages Nederlandstaligen. Omdat jonge gezinnen er wegtrekken.'

EEN AMBITIEUS WOONBELEID

'We moeten Nederlandstalige gezinnen aanmoedigen om hier te blijven. Ik pleit voor een doordacht, ambitieus en actief woonbeleid. Een groot deel van de woonmarkt zal natuurlijk vrij blijven, maar daarnaast kan de overheid een eigen aanbod creëren en voorrang geven aan wie in de regio woont, werkt, naar school gaat of lid

is van een vereniging. Er is Vlabinvest, maar dat is een druppel op een hete plaat, en helaas overgeheveld van het Vlaamse naar het provinciale niveau. Vlabinvest concentreert zich ook te veel op appartementen. Hoogbouw trekt stedelingen aan. We hebben eengezinswoningen nodig. Een jong, Vlaams koppel zal een paar jaar in een appartement wonen en dan is het weg. Wat Vlabinvest doet, kan je op lokale schaal intensifiëren. De gemeenten zouden lokale woonregies moeten opstarten en dezelfde toewijzingscriteria toepassen, en daar eenmalig budgetten voor vrijmaken. Je verkoopt een aantal woningen en je bouwt weer nieuwe. De kracht van zo'n beleid is het schaalvoordeel. Als je tien woningen bouwt, is dat relatief goedkoper dan als je er een bouwt. Die winst kan je gebruiken om je fonds aan te dikken en om de prijs te laten zakken, zodat je mensen aantrekt die anders je gemeente verlaten.'

**'Verstedelijking is geen
automatisme. Je kunt dat
in goede banen leiden.'**

'Als je het goed verantwoord, is dit niet discriminerend. Dit komt er op neer dat men zorgt dat een bepaalde gemeenschap kan overleven. Als je dat niet doet, verdwijnt ze. Ook anderstaligen hebben er alle belang bij dat er een voldoende aantal Nederlandstaligen in de regio blijft wonen als ze willen dat hun kinderen Nederlands leren en als ze willen dat hun gemeente nog enige samenhang blijft behouden. Kijk naar de faciliteitengemeenten. Daar is doorgaans weinig gemeenschapsleven, omdat de Vlaamse groep zo klein is. De trekkers van het gemeenschapsleven hier in Strombeek-Bever zijn allemaal boven de 50, soms de 70 voorbij. Als je wilt dat je nieuwe trekkers krijgt, moet je twintigers en dertigers aantrekken.'

'Concreet zou men kunnen beginnen met enkele verpauperde woningen aan te kopen en te verhuren, en als de huizen ernaast vrijkomen, deze ook opkopen. Als je zo een aantal woningen hebt verworven, kan je ze renoveren of vervangen. Bij een verkoop aan een jong gezin blijft de woonregie dan voor 1% eigenaar, zodat ze mee kan bepalen aan wie het wordt doorverkocht. We moeten een beleid voeren om te zorgen dat wie hier woont, hier kan blijven wonen. Ik zeg niet dat hier geen Brusselaars mogen komen wonen, maar de druk is momenteel te zwaar. Het aantal Brusselaars dat instroomt en het aantal jonge mensen dat ten gevolge hiervan moet wegtrekken, is te aanzienlijk. Er zal altijd een wisselwerking zijn, maar op dit moment is die veel te eenzijdig.'

NIET: FRANSTALIGEN BUITEN

'We moeten het imago van onze gemeenten voldoende Nederlandstalig houden en tegelijk aan anderstaligen niet het gevoel geven dat ze te veel zijn. De Vlamingen zijn open, nergens in de Vlaamse Rand heerst het gevoel van anderstaligen jullie zijn niet welkom, trap het af. We verwachten wel dat inwijkelingen zich integreren en Nederlands leren. In de jaren 60, en tot de jaren 80, klonk er vaak *Franstaligen buiten*. Dat was een reactie tegen een Brussel dat onbepert en arrogant bleef uitdeinen. Gelukkig is er de splitsing van de provincie Brabant geweest en van Brussel-Halle-Vilvoorde, ook al is ze gebrekkig. Op vlak van ruimtelijke ordening kwam er een assertief groene gordelbeleid en er was de actie *Waar Vlamingen thuis zijn*. Er is een beleid gevoerd dat de zaken heeft kunnen keren. Ik geloof niet in het fatalisme van een stad die alsmaar uitbreidt en alles opsloort.'

'Verstedelijking is geen automatisme. In landen met enorme bevolkingsexplosies kan men die evolutie niet zomaar tegenhouden, men heeft daar ook niet altijd de middelen voor. Hier hebben we echter instrumenten gecreëerd

Bart Laeremans

- Geboren in Gent op 17 april 1966
- Getogen in Grimbergen, waar hij nog steeds woont
- Licentiaat in de rechten (1990, KUL), postgraduaat media- en informatiekunde (1991, KUL)
- Kamerlid (1995-2010) en senator (2010 - 2014) voor Vlaams Blok/Vlaams Belang
- Stapte in 2015 uit de partij
- Gemeenteraadslid Grimbergen (1995-2012 voor Vlaams Blok/Vlaams Belang), 2012-nu voor Vernieuwing)
- Advocaat
- Actief in Vlaamse Volksbeweging, Marnixring en weekblad 't Pallieterke

waarmee je de verstedelijking in goede banen kunt leiden. Zo werd de suburbanisatie rond Brussel sinds 1967, en vooral vanaf 1977 met het definitieve gewestplan, afgeremd.

'Het maakt me boos dat de Vlaamse administratie Ruimtelijke Ordening die groene-gordel-politiek sinds halfweg de jaren 90 probeert om te buigen. Ik zie een rode draad van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen naar het Vlaams Strategisch Gebied rond Brussel tot recent het Territoriaal Ontwikkelingsprogramma Noordrand. De Vlaamse administratie is toch bedoeld om de Vlaamse belangen te verdedigen en niet om Brusselse natte dromen uit te voeren? De druk op de Rand is al groot, die moet niet nog worden vergroot. Complete tunnelvisie is het.'

BRUSSEL AANTREKKELIJKER MAKEN

'Zorg eerst voor andere oplossingen. Zorg dat de middenklasse opnieuw in Brussel wil wonen. Brussel is niet dicht bebouwd en overbevolkt. In Parijs is de bevolkingsdichtheid veel groter dan in Brussel. Brussel moet een doordacht woonbeleid voeren. Ik denk dat het wel al een omslag heeft gemaakt. Het NEO-project is voor een stuk een woonproject.'

'Om de middenklasse aan te trekken, moet de stad ook veiliger worden. En dan is er het hele migratieverhaal. Als je een blijvende explosie hebt van altijd maar nieuwe mensen, dan moet die instroom in Brussel ook aangepakt worden. De Europese open grenzen vind ik problematisch, maar dat moet op nationaal, Europees en internationaal niveau worden geregeld.'

OVERLEG MET BRUSSEL

'Alleen in de Rand kunnen we het niet oplossen. We moeten op een doordachte manier samenwerken met Brussel, maar zo'n Hoofdstedelijke Gemeenschap of Metropolitane Gemeenschap, die eigenlijk het oude Brabant opnieuw in het leven roept, is nefast. Dat is

'We moeten een beleid voeren om te zorgen dat wie hier woont, hier kan blijven wonen.'

het voorgeborchte van de grootstad van 2050. Voorlopig is dat misschien wel een lege doos, maar die kan tijdens komende staatshervormingen makkelijk worden opgevuld. Er moet samengewerkt worden. Op een gelijkwaardige basis en in alle onafhankelijkheid. Wij

moeten Brussel helpen om de stad aantrekkelijk, bereikbaar en economisch leefbaar te houden. Vlaanderen moet geen industrieterreinen bouwen om Brusselse bedrijven aan te trekken. Vlaanderen moet spaarzaam omgaan met zijn open ruimte.'

DE

HÄUSER FÜR FLÄMISCHE FAMILIEN

Von den frischgebackenen Müttern in Halle-Vilvoorde spricht nicht einmal die Hälfte Niederländisch mit ihrem Kind. Und dieser Trend geht weiter bergab. Wenn diese Entwicklung noch zwanzig Jahre anhält, führt das in den verstäderten Gebieten des Vlaamse Rand zu sehr geringen Prozentanteilen von Niederländischsprachigen. Wir müssen niederländischsprachige Familien vielmehr dazu ermuntern, hier zu bleiben. Deshalb plädiere ich für eine durchdachte, ehrgeizige und aktive

Wohnungspolitik', sagt Bart Laeremans. 'Die Zweisprachigkeit Französisch-Niederländisch ist überholt, die Geschichte ist komplexer geworden, und die Mentalität hat sich geändert: Anderssprachige sind häufig eher bereit, Niederländisch zu lernen. Einbürgerungskurse, Integrationspolitik: das ist gut und notwendig. Ich sehe viel guten Willen, aber im Rand muss mehr passieren. Das werden wir nicht alleine schaffen, dazu wird auf eine durchdachte Weise mit Brüssel zusammengearbeitet werden müssen.'

Junior
Sephunyane
Mthombeni

Op zoek naar de X-factor

Het was één van de opmerkelijkste projecten van het afgelopen KVS-seizoen, en ze werd prompt geselecteerd voor het Theaterfestival 2017. Malcolm X, een muziekvoorstelling die slaat en zalft, tiert en swingt, opent het seizoen van het gloednieuwe CC De Factorij in Zaventem. **TEKST** Michaël Bellon • **FOTO** Filip Claessens

Malcolm Little (1925-1965) was een Amerikaanse burgeractivist die in de jaren 50 en 60 regelmatig voor controverse zorgde met zijn strijd voor gelijke behandeling van de zwarten. In tijden waarin zowel Beyoncé, Black Lives Matter als Movement X zich op hem beroepen, beroert deze controversiële figuur nog steeds de gemoederen.

Een cast van tweeëntwintig artiesten wilde Malcolms erfenis aanwenden voor een stuk dat de biografie oversteeg en de X-factor in onze hedendaagse kosmopolitische steden blootlegt. Daarbij wordt het publiek uitgedaagd als het over de houding van het blanke postkoloniale Westen gaat, maar ook getraakteerd op hoogstandjes van rapper **Pitcho**, de begenadigde Londense hiphopsters-met-hoofddoek van **Poetic Pilgrimage**, breakdancer **Karim Kalonji**, de streetdance-tweelingzussen **Doris** en **Nathalie Bokongo Nkumu**, zanger **Junior Akwety**, zangeres **Onika Meugens-Henderson**, enzovoort. Zij opereren onder leiding van schrijver **Fikry El Azzouzi**, muzikant **Cesar Janssens** (ex-The Kids) en van acteur en muzikant **Junior Mthombeni**, bekend van zijn muziekwerk met Chris Joris, El Tattoo del Tigre en de Internationals en zijn theaterwerk met SINcollectief (*Reizen Jihad*, *Rumble in da Jungle*, *Wachten op Gorro*).

Ondertussen ligt de succesvolle première bijna tien maanden achter ons. Positieve ervaring?
Mthombeni: 'We gregen een staande ovatie na

elke voorstelling, dus het was zeker positief. Er hing een bepaalde spanning rond Malcolm X omdat sommige mensen zich aangevallen voelden, moeite hadden met het thema islam of met het feit dat we nogal eens chargeerden, maar het was ons doel om ruimte voor discussie te creëren en dat is ons gelukt. Discussies over geloof, over strijd, over de stad en over de manier waarop onze maatschappij in elkaar zit.'

'Af en toe tonen we wel een biografisch fragment, maar Malcolm is er vooral als symbool, sfeer, houding. Onze vraag is wat Malcolm nu zou betekenen in een grootstedelijke context als in Brussel, waar er veel spanningen zijn als het gaat om identiteit, islam en *black consciousness*.'

Julie staan met een heel uitgebreide groep op het podium.

'Een heel gemengde groep ook. Je hoort Engels, Frans, Nederlands, Lingala, Zulu, Tamazigh, Arabisch... De stad zoals ze is. Je zal ook wel analogieën herkennen met de episodes uit het leven van Malcolm. De rol van activiste Angela Davis. De relatie en de breuk tussen Malcolm en zijn spirituele vader Elijah Muhammad, de episodes met de Black Panthers.'

Heeft Malcolm X ooit een grens overschreden als activist?

'Nee. Hij opereerde natuurlijk in extreme omstandigheden waar hij uitgesproken op reageerde. Op bepaalde momenten heeft dat verkeerd uitgepakt. Toen hij op de moord op JFK reageerde met de uitspraak dat *chickens come home to roost* (boontje komt om zijn loontje) wilde hij niet de moord goedpraten, maar wel uitleggen dat er consequenties aan verbonden zijn als je mensen onderdrukt. Als wit geweld altijd wordt gerelativeerd en op zwart geweld meteen wordt ingebeukt, dan is er iets aan de hand. En dat zien we vandaag nog.'

'Tegen mensen die op dat moment grote twijfels hadden over wie ze waren, zei Malcolm dat ze trots mochten zijn. Soms zei hij dat op een extreme manier, maar hij heeft geen geweld gebruikt. Al bevonden zich in zijn entourage zeker mensen die verder wilden gaan.'

Is de voorstelling een theaterstuk of een concert?

'Een performance misschien? Ik maak de tweedeling nooit, alles loopt door elkaar. De stemmen zijn ook instrumenten en muziek is een taal die je gevoelens aanspreekt en voor de trilling zorgt. We hebben veel geluisterd naar de muziek waar Malcolm van hield. Hij was een jazzman, ging veel naar clubs, en die trip zoeken we zelf ook op.'

ZA • 23 SEP • 20.00

Malcolm X

KVS

Zaventem, CC De Factorij, 02 307 72 72

Vrijheid op onbekend terrein

THEATER

'Voor jazz geldt hetzelfde als voor moderne kunst en moeilijke literatuur:

vaak raak je gefascineerd door dingen die je niet begrijpt en zoeken voorkomt dat je pad inslijt.'

'Neem de free jazz van John Coltrane: kon ik als jongen dagenlang draaien en er elke keer wat anders in horen. Vriendinnetjes werden er gek van als ik op zondagochtend vanuit bed met mijn grote teen nog maar eens Ascension opzette.'

Aan het woord is **Wilfried de Jong**, de Nederlandse theatermaker en schrijver die je misschien vooral kent als presentator van Zomergasten. Hij is ook dj en speelt contrabas. Geen wonder dat zo'n duivel-doet-al bevriend is met **Wim Opbroeck**, al sinds 2005 als acteur verbonden aan NTGent, regelmatig te zien in series (In De Gloria, Het eiland, De Ronde, In Vlaamse Velden) en films (vorig jaar won hij nog de Prijs voor Beste Acteur voor zijn rol in Café Derby op het Filmfestival van Aubagne) en ook muzikaal actief met zijn drieste combo De Dolfijntjes.

FREE JAZZ

Die twee samen, die de voorstelling *We Free Kings* maakten, dat moet vonken geven. En jawel, met hun speldrift en bezieling pakten Opbroeck en de Jong als echte kings zaal na zaal in. Zullen de heren van NTGent ook De Factorij kunnen omtoveren tot een bruine kroeg? Met een titel gelijknamig aan het jazzalbum van multi-instrumentalist Roland Kirk mag je je verwachten aan een wild, associatief avondje waarop jazz de boventoon voert. De

vraag die de twee heren zich stellen: houdt mijn vrijheid op waar die van de ander begint? Het beeld dat daarbij in hun hoofd opdoemt, is dat van een ontmoeting tussen twee koningen. Een koning is immers enkel koning in eigen land, in een ander land heeft hij niks te zeggen. Pas wanneer ze zich losmaken van hun bezit en zich op onbekend terrein wagen, kunnen twee koningen elkaar als gelijken ontmoeten.

De zoektocht naar zo'n vrij en onontgonnen gebied, waar egoïsme en machtsvertoon geen kans krijgen, is het uitgangspunt van *We Free Kings*. En jazzmuziek, de ultieme uiting van vrijheid, is hun gids. Dat gaat van Archie Shepp over Black Flower tot Wes Montgomery. Opbrouck en de Jong verbeelden de klank van jazzklassiekers, dansen en zingen vol overgave en spelen af en toe zelf op contrabas en accordeon. De voorstelling is doorspekt met humor en poëzie en is een ode aan de verbeelding. Sprekende herten mijmeren over menselijkheid en rechtvaardigheid en halen er zelfs het vers van Alice Nahon bij: 't is goed in eigen hert te kijken. Ook Remco Camperts bezwerende gedicht *Lamento* passeert de revue. De heren brengen ook teksten van de Jong zelf. Op kinderlijke, fantasievolle wijze beschrijven ze een door dieren bevolkt universum, waarin een echo van Toon Tellegen weerklinkt. Hartverwarmend en royaal, ideaal om na te zomeren. • LENE VAN LANGENHOVE

00 • 28 SEP • 20.00
We Free Kings

NTGent
Zaventem,
CC De Factorij,
02 307 72 72

Verdwalen tussen kunst

VARIA

Het domein Destelheide in Dworp is een broedplaats voor jong artistiek talent. Jongeren en professionele kunstenaars ontmoeten er elkaar tijdens werkweken, residenties en masterclasses. Zien en beleven wat die kruisbestuivingen zoal opleveren, en er zelfs een stukje aan meedoen, kan op het festival *Spot on*. Op 16 september wordt Destelheide één groot creatief speelterrein met performances, tentoonstellingen, concerten en workshops.

'Alles wat we tonen, is op het domein gemaakt', zegt Eline Leonard van Destelheide. 'Zo treden tijdens de slaapkamerconcerten jonge muzikanten op uit het atelier songschrijven van Lennaert Maes en Jonas Winterland.' Je kiest een thema, je krijgt een bed in de bijhorende kamer, je luistert. Kunstenaar Gino Rizzi laat je mee bouwen aan een nieuwe installatie van gerecycleerde materialen. De studenten van LUCA tonen hun beeldverhalen. Het programma is uitgebreid en gevarieerd. 'Durf vooral te verdwalen op het domein en laat je verrassen door wat je op je weg vindt.' • IM

ZA • 16 SEP • 14.00

Spot On festival

Dworp, Destelheide,
www.festivalspot-on.be

Koraal van G. Rizzi

Zonder woorden

FILM

Sprakeloos is de verfilming van de autobiografische roman van **Tom Lanoye**.

Het is het aangrijpende verhaal van een zoon die zijn moeder na een beroerte langzaam ziet aftakelen. Niet meteen een opbeurend thema. Toch zijn de makers van deze film erin geslaagd om dit diepmenselijk onderwerp op een serene, ja zelfs helende manier te brengen. Dat dit gelukt is, komt onder meer door de casting van **Viviane De Muynck** en **Stany Crets**. Twee karakterkoppen die je als toeschouwer doen vergeten dat je naar een film kijkt. Hun acteerprestatie is zo levensecht dat het haast voelt of je de personages al jaren kent. De film herinnert ons eraan dat verlies deel uitmaakt van het leven. Hoe gesofisticeerd de wetenschap en de geneeskunde ook zijn, vroeg of laat worden we allemaal geconfronteerd met de harde wetten van de vergankelijkheid. Het

zijn wetten waar we niet omheen kunnen. Of we er op een menswaardige manier mee kunnen omgaan? Daarvoor moet je de film zien. •ND

VR • 22 SEP • 14.00 EN 20.00

Sprakeloos

Wemmel, GC de Zandloper,
02 460 73 24

Hop met de beentjes

DANS

Zin om je dansbenen van stal te halen? Tijdens een initiatie *lindy hop*, misschien?

De lindy hop is een authentieke, vrolijke swingdans. Hij ontstond in 1928 in Harlem, New York, en was immens populair in de jaren 30 en 40. De lindy hop kwam voort uit een mix van verscheidene andere stijlen zoals jazzdans, charleston en tapdans. Hij ontwikkelde zich samen met de jazz uit die tijd en is een regelrechte voorloper van de boogiewoogie en de rock-'n-roll.

De initiatie bestaat uit twee lessen van 90 minuten. Je kunt inschrijven met een danspartner of alleen. In dat geval zoekt Apollo Swing een geschikte match voor je. Zenuwen zijn overbodig. De docenten leggen alles eenvoudig uit en delen alle stappen en bewegingen in verschillende stukjes op, zodat ook deelnemers zonder enige danservaring makkelijk kunnen volgen. Bij zo'n vrolijke dans moet plezier immers altijd vooropstaan. • M

21 EN 28 SEP • 20.00

Lindy-hop: dansinitiatie

Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

MUZIEK

Niet alledaags. Zo kan je het optreden van de groep **Razen**, met de pianist en componist **Maarten Van Ingelgem** en de klarinettist en architect **Toon Quanten**, in Westrand Dilbeek zeker noemen. Het originele gebouw van architect Alfons Hoppenbrouwers leent zich blijkbaar voor experimenten. Van Ingelgem is zestien jaar leraar in Dil'arte, de muziekacademie en naaste buur van Westrand. Er wordt op verschillende plaatsen in het gebouw gemusiceerd om tegelijk tot een visuele en auditieve ervaring te komen.

Het wordt een dubbelconcert. Razen maakt gebruik van de ongewone klanken van de doedelzak, monochord en schalmei. In de groep spelen collega's van Van Ingelgem: blokfluitist en doedelzakspeler **Kim Dalcour** en gitarist **Brecht Ameel**, voor deze gelegenheid uitgebreid met **Pieter Lenaerts** (sarangi en 5-snarige bas), **Paul Garriau** (draailier) en **David Poltrock** (ondes-Martenot). Ze combineren etnische en hedendaagse

muziek, waarbij improvisatie een belangrijke rol speelt. Van Ingelgem: 'Ik koos minder typische pianomuziek, werken die de vast betreden paden verlaten. Ik schreef een werk voor piano, zonder het klavier te gebruiken, alleen het binnenwerk van de piano, zoals de snaren, het hout, metaal of zelfs de pedaal. Dan is er nog een compositie voor piano en tape. Die tape werd voor een film in mijn thuisstad Aalst opgenomen en bevat geluiden van een beiaard, een orgel, een station, een school met kinderen en de zaterdagmarkt. Het werk heet *Zvon* of *bel* in het Russisch.' Daarbij komt nog het interactieve werk *Game*, waarbij de luisteraar zelf met een gameconsole de klarinetklanken alle kanten kan uitsturen. • MC

MA • 25 SEP • 20.00

Razen + Maarten Van Ingelgem & Toon Quanten

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

Het kind in Tuymans, Fabre en Panamarenko

Wist je dat de wereldberoemde Belgische kunstenaar **Jan Fabre** als kind zijn broer Emile verloor en daarom meestal alleen speelde? Zijn laboratorium *De neus* in de tuin van zijn ouders werd zijn leefwereld. Als insecten nu een belangrijke rol spelen in zijn werk, dan heeft dat zeker met die uren in de tuin te maken. En wist je dat schilder **Luc Tuymans** op zijn zesde een wedstrijd krijttekenen won? Het bepaalde zijn toekomst, die ook sterk beïnvloed werd door het oorlogsverleden van zijn familie. Wist je ten slotte dat **Panamarenko** voor de constructie van zijn vlieg- en vaarmachines terecht kon bij zijn vader, die scheepselektricien was in de Antwerpse haven? In de tentoonstelling *Inspiratie* vinden kinderen automatisch aansluiting bij leven en werk van deze drie giganten van de Belgische hedendaagse kunst. De makers, de specialisten ter zake van Rasa, speuren naar de inspiratiebronnen die de kunstenaars voedden toen ze dezelfde leeftijd hadden als de bezoekers. • MB

11 TOT 24 SEP
Inspiratie (+8j)

Rasa
Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

Tuchthuis

© TDW

VILVOORDE De dikke bakstenen buitenmuren van het voormalige tuchthuis, of *de correctie* zoals de mensen het nog steeds noemen, met symmetrische rijen kleine celraampjes intrigeren. In 1776, werd hier, na Gent, gestart met de bouw van de tweede 'moderne' gevangenis van de Zuidelijke Nederlanden met een vernieuwd, humaner concept en aangepaste architectuur. Foltering en lijfstraffen ruimen plaats voor dwangarbeid en heropvoeding. Luiheid zou namelijk de wortel van het kwaad zijn en via gedwongen arbeid zouden kleine criminelen, landlopers, armen, prostitutees, een arbeidsethiek ontwikkelen. Voor de funderingen werd afbraakmateriaal gebruikt van het in verval geraakte en gesloopte hertogelijk kasteel uit 1375. In 1779 opende een imposant complex, minstens dubbel zo groot als wat er nu nog rest. Rond een centraal binnenplein lagen vier massieve vleugels, omgeven door water, met aan de buitenzijde cellen over vier verdiepingen en aan de binnenkant een lange, doorlopende overwelfde gang en werkruimten. Mannen en vrouwen werden apart gezet. Gevangenen werkten in gemeenschappelijke ruimten. Over de eeuwen heen, al vanaf 1793, deed het gebouw dienst als hospitaal, gevangenis, legerkazerne. In 2006 werd het onroerend erfgoed. Vandaag vind je in de gerestaureerde ruimten een hotel, socio-culturele verenigingen, kantoren en de protestantse kerk William Tyndell-Silo. In het niet-gerestaureerde gedeelte ademen de authentieke, donkere gewelfde celgangen, de piepkleine cellen van 1,8 m x 1,2 m, soms door vier bemand, en de celmuren met aantekeningen en wanhoopskretten van collaborators, die hier na WOII werden gevangen gezet, nog steeds beroofde vrijheid. • TL

De heilige graal bevindt zich in Gaasbeek

Zoek niet langer

EXPO

De aantrekkingskracht van ridders en prinsessen bij het jonge volkje is nog steeds groot, maar zelfs voor wie niet meer droomt van ridders op witte paarden blijven kastelen iets magisch. Wellicht omdat we ze associëren met verhalen van moed, kracht, trouw en hoffelijkheid.

Het zijn die eigenschappen die curator **Joanna De Vos** zocht bij de kunstenaars voor de expo *The artist/knight*. Ze leven vol overgave en putten kracht uit hun eigen kwetsbaarheid. De kunstenaars, die hier tentoonstellen, focussen niet zomaar eventjes op het thema ridderlijkheid, hun manier van werken en hun oeuvre is er van doordrongen. Het resultaat is een

verrassende groepstentoonstelling die onderzoekt welke betekenis de ridderlijke gedragscodes vandaag kunnen hebben.

De expo toont werk van bijna dertig kunstenaars en wist ook enkele toppers te strikken, zoals **Marina Abramović**. Het merendeel van de werken is hedendaags, maar er hangen ook moderne meesters als **James Ensor** en **Lucio Fontana**. Elke ruimte ademt een andere sfeer en de tentoongestelde werken matchen goed met de vaste collectie en het interieur. Zo gaat **Marko Velks** tekening van een onthoofding, zijn worsteling tussen lichaam en geest, in dialoog met een schilderij van de onthoofde Egmont.

DEGENS EN DOLKEN

Een aantal kunstenaars portretteert zichzelf als ridder of vonden inspiratie in de strijdtrusting, zoals de Italiaan **Luigi**

Draken en konijntjes lezen ons ook

VARIA

Illustrator **Jurgen Walschot** groeide op in Alseberg, studeerde aan Sint-Lukas Gent en koos voor een huis met tuin in Sint-Genesius-Rode. Bij mooi weer fietst Walschot graag naar zijn werk in Brussel. 'Ik rijd door Linkebeek en Drogenbos, tot aan het kanaal. Vaak eet ik aan het water mijn boterhammen op, ik schets wat en rijd dan weer verder.' Speciaal voor 3 september, dag van de Gordelfietsklassieker, kwamen een stoere draak en een schattig konijn uit zijn pen gekropen. Beide lezen zelfs RandKrant. Twee zwarte inkttattoo's, maar dan wel een kinderversie: ze kleven op je arm. De jongens en meisjes die er een willen, vinden ons in het domein van Huizingen, aan de inschrijfzone. En als ze extra suiker nodig hebben om voort te gordelen, hebben we watermeloen-, druif- en oranjebloesemsnoepjes. • IL

ZO • 3 SEP • 8.00
Gordelfestival

Huizingen, stand RandKrant,
www.gordelfestival.be

Zie ook het artikel op pg. 12

Ontani, die zich graag verkleedt als ontdekkingsreiziger of mythologische figuur. Van de Afghaanse **Kubra Khademi** is het harnas te zien waarmee ze in 2015 door de straten van Kaboel stapte om te protesteren tegen seksuele intimidatie. Haar performance riep zoveel weerstand op dat ze het land moest verlaten. Maar even vaak vertaalt het ridderlijke ideaal zich in een innerlijke zoektocht, zoals de riddersromans vaak ook een queeste waren naar een betere, heldhaftere versie van het hoofdpersonage. Een porseleinen helm verbeeldt op sublieme wijze de kwetsbaarheid van wie zich in de strijd gooit.

Een aantal werken werd nooit eerder vertoond in ons land, zoals de schaakstukken van **Damien Hirst** en **Yoko Ono**. Wat heeft schaken met ridders te maken? Wel, in het schaakjargon heet de paardensprong, een strategische, onverwachte

zet, *the knight's move*. Het schaakbord van Hirst is samengesteld uit pillenflesjes, Ono daagt de regels uit door de twee partijen in het wit te steken.

Ook in de kasteeltuin vind je kunstwerken, zoals de gigantische kanonballen van **Kris Martins**. De springstof zal dankzij een vernuftig mechanisme pas over 100.000 jaar tot ontploffing worden gebracht. Hopelijk toch, want het kasteel van Gaasbeek is een pareltje. Inmiddels is gestart met de renovatie van het paviljoen en de kapelaanswoning. Er komt een nieuw onthaalgebouw en later wordt het kasteel zelf gerenoveerd. • LENE VAN LANGENHOVE

TOT 5 NOV
The Artist/Knight

Gaasbeek,
kasteel van Gaasbeek,
www.kasteelvangaasbeek.be

'Play it by Trust',
Yoko Ono

© STEPHAN VANLETEREN

Charleroi

Migratie is van alle tijden

THEATER

Muzikant en theatermaker **Hans Van Cauwenberghe** gooide een jaar geleden hoge ogen met het stadsproject *C'est parce que tu t'arrêtes de pédaler que ton vélo va s'arrêter!*, een muziektheaterproject dat geselecteerd werd voor het Theaterfestival. Nu maakt hij samen met **Gueladii Ba** en regisseur/auteur **Marc Bober** van het Brussels Volkstheater de muziektheatervoorstelling *Edmond en Samba*. De voorstelling is gebaseerd op werk van de onlangs overleden Waalse schrijver **René-Pierre Hasquin**, die bekend was met het leven in het Zwarte Land rond Charleroi, en dus ook met de arbeidsmigratie van de Vlamingen naar de mijnstreek. Ook de gebeurtenissen in het Maximiliaanpark aan het Brusselse

Noordstation, waar niet zo lang geleden andere migranten neerstreken, spelen een rol. Edmond is in het verhaal een veertienjarige Vlaamse jongen die, net als een half miljoen andere Vlamingen, naar Wallonië trok om daar in de koolmijnen te gaan werken. Samba is een muzikant uit Mauretanië die na zijn vlucht in Antwerpen terecht komt. Het is een poging om de huidige toestand in de wereld beter te begrijpen door onze eigen migratiegeschiedenis te onderzoeken. • MB

VR • 22 SEP • 20.00

Edmond en Samba

Hans Van Cauwenberghe
& Gueladii Ba
Meise, GC De Muze van Meise,
02 892 24 40

Woorden die weten te raken

Runa Svetlikova

LITERATUUR

Een septemberavond waarop je kan genieten van een nazomers gevoel terwijl je luistert naar poëzie en muziek? Dan kan je op 8 september naar de nieuwste editie van Duvelsverzen in het Oud Gasthuis in Asse.

Op het programma staan twee verrassende namen: **Moustafa Kör** en **Runa Svetlikova**. Voor beiden is het hun poëziedebuut. Naar goede gewoonte worden er enkele gedichten voorgelezen door de leerlingen van de Kunstenacademie. En dan zijn er ook de lievelingsverzen van **Isabel Junius**, redacteur bij Canvas en geboren

Assenaar. Naast al die woorden die weten te raken, is er de muziek van **Monir Goran**. Tussen de verzen door laat hij de warme klanken van de oed (snaarinstrument uit het Midden-Oosten) weerklinken.

OM MENSEN GEVEN

Moustafa Kör: 'Mijn dichtbundel heet *Ben jij de liefde?* Een

eenvoudige vraag waarmee ik wil aangeven hoe essentieel de liefde is in het leven. Vergis je niet: mijn bundel is geen verzameling liefdessonnnetten, wel een reeks gedichten uit het dagelijkse leven gegrepen. Ze laten je zien hoe je een liefdevol leven kan leiden. Een oude dame de straat helpen oversteken, een dode mus

Het gevecht met zichzelf

FILM

Alice Howland leidt een succesvol leven. Als gerenommeerd hoogleraar aan de Harvard University wordt ze door haar studenten en collega's erg gerespecteerd. Thuis is ze gelukkig getrouwd en de trotse moeder van drie kinderen. Kortom, haar leven loopt op wieltjes. Tot...

de ziekte van Alzheimer bij haar wordt vastgesteld en haar wereld en die van haar gezin in elkaar stort. Het nieuws komt als een ware schok. Het harmonieuze bestaan van het gezin wordt door elkaar geschud. Hoe hard de klap ook is, toch leren Alice en haar dierbaren met de situatie om te gaan. Het is weliswaar een leerproces met

vallen en opstaan dat hen - hoe gek het mag klinken - ook dichterbij elkaar brengt. De Oscar die Julianne Moore voor deze acteerprestatie in *Still Alice* kreeg, is meer dan verdiend. Ze weet de machteloosheid maar ook de strijdlust van het hoofdpersonage dat haar zekerheden verliest op een schitterende manier te vertolken. Of zoals

ze het zelf treffend zegt: 'I am trying to stay connected to whom I was. I am not suffering, I am struggling.' • ND

DI • 26 SEP • 20.30
Still Alice

Asse,
Oud Gasthuis,
02 456 01 60

een begraafplaats geven, met aandacht naar anderen luisteren; het zijn allemaal voorbeelden van hoe je liefde kan zijn. Ik ben opgegroeid in een klein dorp in Anatolië, Turkije. Het waren prachtige jaren. Ik vergelijk ze vaak met de uitdrukking *les vrais paradis sont les paradis qu'on a perdus* van Proust. Mensen waren financieel niet welstellend, maar ze gaven om elkaar en lieten dat ook blijken. Vandaag geven we elkaar *likes* en *smileys*, maar is dat niet te gemakkelijk? Mijn kinderjaren in Turkije hebben mij geleerd dat als je dingen uit liefde doet, je niet naar het paradijs hoeft, want je creëert zelf je paradijs.'

VERSCHILLENDE LAGEN

Runa Svetlikova benadrukt dat ze met haar poëzie vooral hoopt de andere te kunnen bereiken. Zodat je die andere ook een beetje troost kan brengen. 'Al is het maar één persoon die ik met mijn gedichten heb kunnen raken, dan ben ik tevreden. Ik herinner me nog een avond waarop iemand uit het publiek mij kwam vertellen

hoe een gedicht uit mijn bundel *Deze zachte, witte kamer* haar had geholpen om het overlijden van haar moeder een plaats te geven. Voor mij is dat de essentie waarom ik poëzie schrijf.' De gedichten van Svetlikova kan je op verschillende niveaus lezen en interpreteren. Een thema dat vaak terugkeert, is de gelaagdheid der dingen. 'Als ik naar de wereld om me heen kijk, dan zie ik hoe mensen elk op hun manier en vanuit hun referentiekader naar de realiteit kijken. Het resultaat: iedereen maakt zijn eigen waarheid, waardoor je beseft dat dé waarheid niet bestaat. Het is een onderwerp waarover ik nog veel zal schrijven. Een ander thema dat me nauw aan het hart ligt, is de moeder-kind relatie en de grootouder-klein-kind relatie. Het zijn onderwerpen uit het leven. Precies daarom weten ze de ziel van de lezer te raken.' • NATHALIE DIRIX

VR • 8 SEP • 20.00
Duvelsverzen

Asse, Oud Gasthuis, 02 456 01 60

PODIUM

THEATER

VR • 22 SEP • 20.00

Edmond en Samba

Hans Van Cauwenberghe & Gueladii Ba Meise, GC De Muze van Meise, 02 892 24 40

VR • 22 SEP • 20.00

De Kam op de grens

M'RZA Wezembeek-Oppem, GC de Kam, 02 731 43 31

ZA • 23 SEP • 20.00

Malcolm X

KVS Zaventem, CC De Factorij, 02 307 72 72

DO • 28 SEP • 20.00

We Free Kings

NTGent Zaventem, CC De Factorij, 02 307 72 72

VR • 29 SEP • 20.30

Romeo & Julia

Theater De Toekomst Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

KIDS

ZO • 24 SEP • 15.00

Achter de spiegel (5-9j)

Sprookjes Enzo/Theater Tieret Asse, Oud Gasthuis, 02 456 01 60

ZA • 30 SEP • 19.00

Horses (+8j)

Kabinet K Zaventem, CC De Factorij, 02 307 72 72

HUMOR

Trecto Pnix

Urbanus 8 EN 9 SEP • 20.00 Meise, GC De Muze van Meise, 02 892 24 40

29 EN 30 SEP • 20.30

Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

ZA • 23 SEP • 20.15

Het huisbezoek

Vernieuwd Gents Volkstoneel Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

VR • 29 SEP • 20.30

De schaamte voorbij

Kamal Karmach Sint-Genesius-Rode, GC de Boesdaalhoeve, 02 381 14 51

VR • 29 SEP • 20.30

Crisiskok

Joost Van Hyfte Asse, Oud Gasthuis, 02 456 01 60

VR • 29 SEP • 20.30

Boegbeeld

Veerle Malschaert Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

© KURT VAN DER ELST

MUZIEK

ZA • 9 SEP • 20.30

Man of many faces

Charlus
Sint-Pieters-Leeuw, De Merselborre,
02 371 22 62

ZA • 16 SEP • 19.30

Patrick Riguelle & Jan Hautekiet

Sint-Genesius-Rode,
GC de Boesdaalhoeve, 02 381 14 51

ZA • 16 SEP • 20.30

André Brasseur en band

Asse, Oud Gasthuis, 02 456 01 60

ZA • 16 SEP • 21.30

Pigbag Army

Kraainem, GC de Lijsterbes,
02 721 28 06

MA • 18 SEP • 15.00

The Wonderyears

De Bonanzas
Hoeilaart, sporthal, 02 657 05 04

DO • 21 SEP • 20.30

Paris l'amour

Patrick Riguelle & band
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

MA • 25 SEP • 20.00

Razen + Maarten Van Ingelgem & Toon Quanten

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

WO • 27 SEP • 20.30

Clouseau 30

Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

DO • 28 SEP • 20.00

A Street Concert

Pieter Embrechts
Wemmel, GC de Zandloper, 02 460 73 24

VR • 29 SEP • 20.30

Open Geest XL

Te Gek?!
Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

ZA • 30 SEP • 20.30

Kleinkunsteiland: de klassiekers

Embrechts, Cleymans
& Van Den Eynde
Asse, Oud Gasthuis, 02 456 01 60

KLASSIEK

ZO • 10 SEP • 11.00

Parels uit de Barok

Meuzemuzeconcert
Meise, GC De Muze van Meise,
02 892 24 40

DO • 28 SEP • 20.30

The Final Chapter

Flanders Recorder Quartet
Grimbergen, sacristie abdijkerk,
02 263 03 43

JAZZ

DO • 14 SEP • 20.15

Charlier, Sourisse & Hertmans

Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

FILM

DI • 5 SEP • 20.30

L'Amant double

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

DI • 5 SEP • 20.30

Retour en Bourgogne

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

DI • 12 SEP • 20.30

Bram Fischer

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

DI • 12 SEP • 20.30

Get Out

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

DI • 19 SEP • 20.30

Zookeepers wife

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

DI • 19 SEP • 20.30

Un beau soleil intérieur

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

VR • 22 SEP • 14.00 EN 20.00

Sprakeloos

Wemmel, GC de Zandloper,
02 460 73 24

MA • 25 SEP • 20.30

Het doet zo zeer

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

DI • 26 SEP • 20.30

Summer 1993

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

DI • 26 SEP • 20.30

Una Mujer Fantastica

Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

DI • 26 SEP • 20.30

Still Alice

Asse, Oud Gasthuis,
02 456 01 60

EXPO

1 TOT 10 SEP

Villa Clementina's internationale kunstexpo

Zemst, Villa Clementina,
015 64 49 64

TOT 10 SEP

Brussel is een Plaizier

Brussel, Bozar, www.bozar.be

TOT 10 SEP

Sabena. Reizen in stijl

Brussel, Atomium, www.atomium.be

11 TOT 24 SEP

Inspiratie (+8j)

Rasa
Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

TOT 24 SEP

Van Stof tot Asse

Asse,
verschillende locaties,
www.vanstoftotasse.be

26 SEP TOT 8 OKT

Biënnale leerkrachten

Kunstenacademie August De Boeck
Asse, Oud Gasthuis, 02 456 01 60

TOT 5 NOV

The Artist/Knight

Gaasbeek, kasteel van Gaasbeek,
www.kasteelvangaasbeek.be

TOT 7 JAN

A history of Modern Design in Belgium

Brussels, ADAM,
www.adamuseum.be

UNA MUJER FANTASTICA (26/9)

BRUSSEL IS EEN PLAIZIER (TOT 10/9)

BENTO LUNCHBOX (19/9)

VORMING

DI • 19 SEP • 19.00

Bento lunchbox

Asse, Oud Gasthuis, 02 456 01 60

21 EN 28 SEP • 20.00

Lindy-hop: dansinitiatie

Alsemberg, CC de Meent, 02 359 16 100

OP STAP

ZA • 2 SEP • 11.00

Reuzenwandeling

Tervuren, GC De Warandepoort,
02 766 53 40

ZO • 3 SEP • 14.00

Verborgen parels: fietstocht

Duisburg, Voarenberg, 02 766 53 40

ZO • 17 SEP • 15.00

Druivenwandeling

Duisburg, Voarenberg, 02 766 53 40

VARIA

1 TOT 3 SEP

Septemberfestival

o.a. G. Bervoets, C. Cleymans, Ictus
Ensemble & L. Gruwez
Gaasbeek, Donkerstraat 32,
www.deschoolvangaasbeek.eu

Ezelsoor (6-12j)

ZA • 2 SEP • 14.00

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

WO • 6 SEP • 13.00

Asse, Oud Gasthuis en bib,
02 456 01 60

ZO • 3 SEP • 8.00

Gordelfestival

Focusgemeente:

Sint-Pieters-Leeuw

Verskillende locaties,

www.gordelfestival.be

TOT 10 SEP

Het TheaterFestival

Brussel/Grimbergen/Dilbeek,

verschillende locaties,

www.theaterfestival.be

14 TOT 30 SEP

Bozar Electronic Arts festival

Brussel, Bozar, www.bozar.be

ZA • 16 SEP • 14.00

Spot On festival

Dworp, Destelheide,

www.festivalspot-on.be

ZA • 23 SEP • 13.00

Dag van de Dilbekenaar

Dilbeek, Patattenveld, 02 466 20 30

The house of Swing

Radio Modern

ZA • 23 SEP • 20.00

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

ZA • 30 SEP • 20.15

Alsemberg, CC de Meent,
02 359 16 00

Voor meer activiteiten
in de Rand, zie

www.uitinderand.be

RANDKRANT

Maandblad over de Vlaamse Rand - juni 2017 - jaar 21 - #06

NET GEMIST

RandKrant
juni

Vilvoorde, Halle en Dilbeek
krijgen extra geld
Wat te doen met
drie miljoen?

Faciliteitengemeenten:
Warm en koud blazen

Inghelheim:
Plek van
verbroedering

+ AGENDA

Veertig jaar afgeven
met Fluor
Briefkaarten
uit Brussel

Regisseur Fien Troch

'Film maken
is mijn alles'

Wie onze vorige editie (juni 2017) heeft gemist, kan die raadplegen op onze website www.randkrant.be. Voor de gemeenten waar deze RandKrant van september 2017 bus-aan-bus wordt verdeeld: zie colofon op pg. 3.

WAAROVER HADDEN WIJ HET IN JUNI?

Over extra geld voor Vilvoorde, Halle en Dilbeek, een interview met filmregisseur Fien Troch, Jo Van Vaerenbergh over zijn visie op de Rand, een stand van zaken van de faciliteitengemeenten, op de fiets met Patrick Maes, oude landschappen van het Pajottenland, in het spoor van kinderdagverblijf Tinkelbel, op bezoek bij jeugdhuizen den Tronk, Ifigeneia en Animoro, het mooiste plekje van Gwen Coorevits, de expo van briefkaarten over Brussel, en het verhaal van Khalid Lateef uit Irak-Huizingen.

ABONNEMENT

Neem een abonnement en krijg alle edities van RandKrant (9 nrs./jaar - niet in januari, juli en augustus) in je bus. Schrijf 15 euro over als je in de Vlaamse Rand woont, 20 euro als je buiten de regio woont. Rek.nr. BE 58 0910 2113 1679.

Deze RandKrant van september vind je vanaf 4 september ook in 120 verdeelpunten in de Rand en Brussel. Voor de adressen hiervan: zie www.randkrant.be onder 'over ons'.

HET THEATERFESTIVAL (TOT 10/9)

THE HOUSE OF SWING (23/9 & 30/9)

Kunst als toevluchtsoord

LEKKERNIJ UIT RUSLAND
Opgelegde augurken

MOOISTE PLEK IN RUSLAND
De fascinerende stad Moskou

MOOISTE HERINNERING
De reizen met mijn vader doorheen de USSR

Tatiana Potapova is van Russische afkomst, ze woont 20 jaar in België waarvan 8 jaar in Tervuren. Recent besloot ze haar professionele loopbaan te ruilen voor een nieuwe manier van leven met aandacht voor haar artistieke passie. **TEKST** Nathalie Dirix • **FOTO** Filip Claessens

Potapova was achttien toen ze in België aankwam om als au pair te werken. Als jong meisje had ze met haar ouders en broer meerdere Europese landen bezocht en kreeg ze de smaak voor andere culturen en talen te pakken. Na haar au pair opdracht besloot ze hier haar rechtenstudies af te maken.

MOSKOU BRUIST

'Het beeld dat wij in het westen van Rusland hebben, stemt niet overeen met de werkelijkheid', zegt Potapova. 'De westerse media berichten vooral over Poetin, maar er is nog een

ander Rusland. Neem Moskou. Een bruisende stad met vele ondernemingen en een bloeiend cultureel leven. De musea voor kinderen zijn er top.' Vorig jaar bezocht ze met haar dochter Alexandra haar moeder in Moskou. 'Een prachtige ervaring. Mijn dochter ontdekte het land van haar moeder. Het viel haar op hoe groot Moskou is. Alles is er mega. In vergelijking met een stad als Brussel. En niet alleen haar moeder, maar iedereen spreekt er Russisch', lacht ze.

VERGEET NOOIT JE ROOTS

Potapova benadrukt hoe belangrijk het is om je roots te kennen. Het zijn de fundamen-

EN

ART AS A HAVEN

Of Russian descent, Tatiana Potapova has spent eight of her 20 years living in Belgium in Tervuren. Her recent career change decision meant adopting a new lifestyle focused on her love for the arts. Potapova is keen to emphasise just how important it is to acknowledge your roots. These form the bedrock for building the future. 'You will always be the fruit of two cultures. Inevitably. When I am in Russia I feel like a Belgian and when I am in Belgium I feel like a Russian. This is exactly what I think is so rewarding. My parents taught me that your greatest treasures are found in your head and your heart. No one can take your thoughts and feelings away from you.'

ten waarop je je toekomst bouwt. 'Mijn zoon Victor is in België geboren en getogen, toch merk je aan sommige kleine dingen dat hij Russische wortels heeft. Zo is hij bijvoorbeeld verkleurd op sommige Russische gerechten, liedjes en animatiefilms. Ik vind het belangrijk dat hij zowel de Russische als de Belgische cultuur leert kennen. Zo kan hij later voor zichzelf het beste uit die twee werelden halen. Je blijft immers het product van twee culturen. Onvermijdelijk. Als ik in Rusland ben, voel ik me Belgisch. Ben ik in België, dan voel ik me Russisch. Precies dat vind ik een verrijking. Mijn ouders leerden me dat je grootste rijkdom zich in je hoofd en hart bevindt. Wat je voelt of denkt, kan niemand je afpakken.'

DE KRACHT VAN KUNST

Vorig jaar begon Potapova met ceramiek en beeldhouwen. Ze had al langer aanleg voor kunst. Ze verdiepte zich in de Chinese schilderkunst, ontwierp juwelen, las veel over kunst. Ze wil er zoveel mogelijk over weten om te begrijpen hoe je met kunst gevoelens en gedachten op een diepmenselijke manier kunt uitdrukken. Volgens haar vertelt kunst je veel over de tijdgeest. Ze is trots op de bronzen beeldjes die ze recent maakte. Ze zijn geïnspireerd op haar twee dochters. De beeldjes stralen sereniteit en rust uit. Zelf vindt ze zich niet meteen het prototype van rust. 'Ik ben nog steeds op zoek naar mezelf. Het lijkt wel of ik om de vier jaar een nieuwe richting uitga. Ik hoop dat mijn nieuwe, artistieke roeping me dichter bij mezelf brengt. Tijdens de Artistentoer van Tervuren in mei dit jaar kreeg ik heel wat positieve reacties. Dat motiveert.'

Wil ze iets uitdrukken met haar beeldhouwen? 'Ik wil werken maken die energie uitstralen. Niet dat ik echt nadenk over de dingen die ik maak, ze komen spontaan. Een kunstwerk dat een enorme intensiteit uitstraalt, is bijvoorbeeld Balzac van Auguste Rodin. Als je naar dat werk kijkt, dan zie je welke kracht er van kunst kan uitgaan. Het laat je niet onberoerd. Die impact is voor mij de essentie van kunst.'